БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

13 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 46 (3274).

5 март

ШАНБА

1966 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин

А. Н. КОСИГИННИНГ БАРГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИГА ДОИР

Бирлашган Араб Республикаси Президенти Жамол Абдил Носирнинг таклифига биноан СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Қосигин 1966 йил май ойининг биринчи ярмида Бирлашган Араб Республикасига боради.

Суратда: Ўзбекистон Компартияси XVII съезди делегатлари.
И. Душкин фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси)

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ XVII СЪЕЗДИ

4 мартда Ўзбекистон Коммунистик партияси XVII съездининг эрталабки мажлисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов раислик қилди. Ўрток Р. Н. Нишонов Ўзбекистон Компартияси съезди номига Москва шаҳар ва Ленинград область партия конференциялари делегатларидан олинган табрикномаларни ўқиб эшиттирди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳамда Ревизия комиссиясининг ҳисобот докладлари юзасидан музокаралар давом этмоқда. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. С. НАСРИДДИНОВАГА сўз берилади. Шундан кейин Янгиқазғон нефть қидирув экспедициясининг чуқур пармалаш мастери Э. ҲИКМАТОВ, Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари С. АСОМОВ, Ўзбекистон касаба союзлари советининг раиси М. А. ЗОИДОВ, Ўзбекистон Ёзувчилари союзи правлениесининг раиси К. НУЪМОНОВ (ЯШИН), Самарқанд районидаги Энгельс номли колхознинг раиси Ф. ҚОСИМОВА, Қува район ижроия комитетининг раиси Х. ЭРМАТОВ, «Совет Ўзбекистони» газетасининг редактори М. ҚОРИЕВ ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Съезд Ўзбекистон Компартияси Ревизия комиссиясининг докладини бир овоздан тасдиқлади.

Танаффусдан кейин съезд кун тартибидаги учинчи масалани кўра бошлади. Раислик қилувчи — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. АНИСИМКИН СССР Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966-1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳаси тўғрисида доклад қилиш учун Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. ҚУРБОНОВГА сўз беради.

Доклад тугади. Раислик қилувчи съезд делегатларини табриклаш учун пионерлар келганлигини эълон қилади. Залдагилар ёш ленинчиларни гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар. Улар ўз оталари ва акаларининг шонли традицияларини кўпайтиришга тайёр эканликларини изҳор қиладилар.

Съезд ўрток Р. Қурбонов докладини муҳокама қилишга киришади. Доклад юзасидан музокараларда Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари Н. МАҲМУДОВ, Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари Н. М. МУРОДОВ, Тошкент область ижроия комитетининг раиси Э. Т. ШАЙХОВ ўртоқлар қатнашдилар.

Кечқурунги мажлисда раислик қилган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. ЛОМОНОСОВ, республиканинг турли шаҳар ва қишлоқларидаги жуда кўп меҳнаткашлари коллективларидан съездга юборилган меҳнат зафарлари тўғрисидаги рапортларни ўқиб эшиттиради.

Музокаралар давом этади. СССР газ саноати министри А. К. КОРТУНОВ, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси С. К. ЗИЕДУЛЛАЕВ, СССР Ирригация ва сув хўжалиги министрлиги ирригация ва совхозлар қурилиши Ўрта Осиё бош бошқармасининг бошлиғи А. А. САРКИСОВ Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси Е. АЙТМУРАТОВ, Ўзбекистон ССР коммунал хўжалик министри М. З. МИРЗААҲМЕДОВ, Андижон области ижроия комитетининг раиси П. ҚАЮМОВ ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Музокаралар тугагандан кейин Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. ҚУРБОНОВ делегатлар ўртага қўйган бир қанча масалаларга жавоб берди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. РАШИДОВ съездда якунловчи нутқ сўзлади.

Съезд Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳисобот давридаги ишини бир овоздан қониқарли деб топди.

Съезд Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳисоботи юзасидан тегишли резолюция қабул қилди.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966-1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳаси тўғрисида қилинган доклад бўйича қарор қабул қилинди.

Съездда Белоруссия, Эстония, Тожикистон, Молдавия, Арманистон, Литва, Қирғизистон, Латвия компартияларининг съездларидан, Озарбайжон, Қозоғистон, Туркманистон компартиялари Марказий Комитетларидан, Иваново область партия комитетидан съезд номига олинган табрикномалар ўқиб эшиттирилди.

Ўзбекистон Компартиясининг XVII съезди бугун ўз ишини давом эттиради.

* * *

Кечқурун съезд делегатлари учун бадиий ҳаваскорларнинг катта концерти берилди. Концертда республиканинг ҳамма областлари ва Қорақалпоғистон ҳаваскор коллективлари қатнашди. (ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКАЛАР КОМПАРТИЯЛАРИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТЛАРИНИНГ ПЛЕНУМЛАРИДА

КИШИНЕВ, 3 март. (ТАСС). Бугун Молдавия Коммунистик партиясининг XII съезди томонидан сайланган Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи пленуми бўлиб ўтди.

Пленум ташкилий масалаларни муҳокама қилди. Марказий Комитет Президиуми сайланди. Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари қилиб И. И. Бодюл, иккинчи секретари қилиб Н. А. Шчелоков сайланди.

* * *

ДУШАНБА. 4 март. (ТАСС мухбири). Республика Компартиясининг XVI съездида сайланган Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи пленуми бўлиб ўтди. Пленум ташкилий масалаларни кўриб чиқди.

Ж. Р. Расулов Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари қилиб сайланди.

* * *

РИГА, 4 март. (ТАСС мухбири). Республика Коммунистик Партиясининг XX съездида сайланган Латвия Компартияси Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди.

Пленумда А. Я. Пельше Латвия Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари қилиб сайланди.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ПАРНИК ХЎЖАЛИГИДА

Оржоникидзе районидаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозининг деҳқонлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Республика Министрлар Советининг қарорига жавобан бу йил сабзавот маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга аҳд қилдилар. Парникларда 2 миллион тупдан ортиқ эртаги карам ва помидор кўчати етиштирилди. Суратда: колхознинг парник хўжалиги.

Қ. Розиқов фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

КОРХОНА ИСТИҚБОЛИ

Бу корхонанинг дастлабки объектлари бундан ўн йил муқаддам қад кўтарган эди. Ўша йили унинг суткалик қуввати 53 кубометр маҳсулот ишлаб чиқаришдан нарига ўтмасди. Йиллар ўтди. Корхона қўшимча цехлар, объектлар билан бойиди. Янги агрегатлар монтаж қилинди. Бетон қоргич узеллар қурилди. Мана, энди у кунига 600 кубометр турли хил қурилиш материаллари тайёрлаб беряпти. Бу биринчи йилдагига нисбатан қарийб юз марта кўпдир.

Заводнинг бетон буюмлари тайёрловчи 1-цехидамиз. Моторлар гувури оламни тутган. Қудратли кранлар камераларда буғлатилган плиталарни аста кўчириб ташқарига чиқариб беряпти. Цех катта бўлса ҳам одамлар кўринмайди. Ҳамма ишни агрегатларнинг ўзи бошқаряпти. Кранчи Л. Кулагина билан бетончи А. Люманов ўртоқларгина процессларни бошқариб туришибди.

— Корхона бўйича тайёрланаётган маҳсулотнинг ярмидан кўпроғи бизнинг цехдан чиқади, — дейди цех бошлиғи ўртоқ Л. Лазаревский. — Мана, бу қолипларга бир назар ташланг. Яқиндан бери фойдаланяпмиз улардан. Илгариги усулда битта плита 15—16 минутда тайёрланган бўлса, энди янги қолиплардан фойдаланишга ўтилгандан бери ҳар 7—8 минутда битта плита тушяпти. Кўриб турибсизки, унумдорлик икки баравар ошган.

Корхонада иш технологияси ўзаро чамбарчас боғланиб кетган. Бетончиларнинг бетўхтов ишлашлари учун арматурачилар ҳам ғайрат кўрсатишлари керак. Улар арматураларни бир стандартда қирқиб, бетончиларга етказиб беришади. Шундай бўляпти ҳам. Арматура цехида ярим автоматик линиялар ишлаб турибди. Улар қирқиб берган симларни вагонеткалар бетиним ташиб кетмоқда.

Арматура цехида металл ва материалларни тежашга алоҳида эътибор берилмоқда. Ҳозир паст маркали симларни қайта ишлаб, уларни арматурага айлантирадиган махсус ускуна монтаж қилинган. Арматурачилар бу янгиликни Москва заводларида бўлган кезларида ўрганиб қайтишган. Ҳозир илғор ишчи А. Шевченко бу агрегатни моҳирлик билан бошқаряпти.

Илгарилари цехда арматуралар тайёрлаш пайтида чиққан чиқиндилар тўғридан-тўғри металломга топшириб юборилар эди. Ҳозир арматурачилар махсус пайвандловчи аппаратлар ёрдамида чиқиндига чиққан арматураларни яна тиклаб, бетончиларга фойдаланиш учун жўнатмоқдалар. Бу тадбир билан ҳар йили ўнлаб тонна металл тежаб қолинади.

Корхона аҳли қурилишлар эҳтиёжини ўйлаб йил сайин маҳсулот сифатини яхшиламоқда, турини кўпайтирмоқда. Корхона маркаси босилган 3×12, 6×18, 12×24 метрли плиталар ва тўсинлар шу кунларда Тошкент области қурилишларидан ташқари Самарқанд, Фарғона, Андижон областларига ҳам жўнатилиб турибди. Бундан буён маҳсулот ишлаб чиқариш тагин ҳам кўпаяди. Корхона янги беш йилликда улкан марраларни эгаллайди. Агар етти йилликнинг сўнгги йилида қурилишларга 7 миллион 760 минг кубометр турли хил конструкция ва деталлар етказиб берилган бўлса, 1970 йилга бориб бу кўрсаткич яна 51 процентга кўпаяди. Янги беш йилликда меҳнат унумдорлиги 30 процентга ошади. Ҳар кубометр конструкция ва деталнинг таннархи 8 процентга арзонлашади.

Тошкентдаги 1-темир-бетон буюмлари заводи коллективи порлоқ истиқболлар бўсағасида турибди. Ҳозир завод меҳнатсеварлари КПСС XXIII съезди директивалари лойиҳасини чуқур ўрганган ҳолда бир қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар. Улар қурилишларни замонавий материаллар билан тўла таъминлаш, конструкция ва деталлар сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштириш устида тинмай изланмоқдалар.

А. ХУСАНОВ.

МУНОСИБ СОВҒА

«Главташкентстрой» бинокорлари партиямизнинг яқинлашиб келаётган съездини муносиб кутиб олиш мақсадида социалистик мусобақани қизита бориб, Қуйлиқ посёлкасида янги буғ хонасини қуриб фойдаланишга топширдилар.

Буғ хонасида ҳар соатда 84 тонна сувни буғлатиш мумкин. Буғ шаҳар саноат корхоналари, турар-жой бинолари, болалар боғчалари, мактабларни иситаяпти.

С. МУРТАЗОЕВ.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЯШИЛ ЛИБОСИ

МЕВАЛИ ВА МЕВАСИЗ ДАРАХТЛАР, ТУТ КЎЧАТЛАРИ ЎТҚАЗИШ ЯНГИ ТОКЗОРЛАР ВА БОҒЛАР БАРПО ҚИЛИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 1 МАРТГА ҚАДАР БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Республикада 10.734 минг туп мевали ва мевасиз дарахтлар, 8641 минг туп баланд ўсадиган тут кўчатлари ўтказилди, 845 минг гектар боғ-роғлар, 488 гектар токзорлар ҳамда 1320 гектар тутзорлар барпо қилинди.

Ҳамма турдаги дарахт кўчатларини ўтказиш топшириғи областлар, министрликлар ва идоралар бўйича қуйидагича бажарилди (топшириққа нисбатан процент ҳисобида): Сурхондарё 64,1, Бухоро 41,8, Сирдарё 41,7, Тошкент области 36,6, Фарғона 34,8, Тошкент шаҳри 34,4, Самарқанд 27,4, Қашқадарё 23,1, Андижон 19,3, Хоразм 15,8, Қорақалпоғистон АССР 0,6, «Голодностепстрой» 126,6, Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси 60,5, министрликлар: озиқ-овқат саноати 60; маориф 34,4; сув хўжалиги ва мелиорация 34,3; коммунал хўжалик 31,6; қишлоқ хўжалиги 26,1; автотранспорт ва тош йўллар 14,4, соғлиқни сақлаш 7,8.

(ЎзТАГ).

ИККИ ЯРИМ МИЛЛИОН ТУП

— Кўчатни уйқусида эк,— деган гап бор,— дейишади академик Р. Шредер номидаги узумчилик ва боғдорчилик илмий текшириш институтига қарашли дарахт кўчатлари етиштириш совхози ишчилари. Бу гапга амал қилган совхоз ишчилари шу кунгача 2,5 миллион туп турли мева кўчатларини савдога чиқардилар. Бу кўчатлар бепоён республикамиз шаҳар ва қишлоқларига юборилди. Кўпгина колхоз ва совхозларда боғлар барпо этилди.

С. СУЛТОНОВ.

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ БИРИНЧИ ЙИЛИ ТОПШИРИҒИНИ МУДДАТИДАН ОЛДИН БАЖАРАМИЗ

ТОШКЕНТ ШАҲАР САНОАТ, ҚУРИЛИШ, ТРАНСПОРТ, ШАҲАР ХЎЖАЛИГИ ВА САВДО КОРХОНАЛАРИ ҲАМДА ТАШКИЛОТЛАРИ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕРЛАРИ, ТЕХНИКЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИНИНГ 1966 ЙИЛ УЧУН СОЦИАЛИСТИК

МАЖБУРИЯТЛАРИ

Тошкент шаҳар меҳнаткашлари халқ хўжалигини ривожлантириш етти йиллик планини муваффақиятли бажардилар.

1965 йилда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш плани 25 декабрда бажарилди, пландагидан ташқари 27 миллион сўмлик буюмлар тайёрланди, 158 миллион сўмлик асосий фондлар фойдаланишга топширилди, 367 минг квадрат метр сатҳли турар-жойлар ва қатор маданий-маиший хизмат кўрсатувчи объектлар қурилди. Аҳолига маиший, савдо ва коммунал хизмати кўрсатиш яхшиланди.

Шаҳар саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, алоқа ташкилотлари ҳамда шаҳар хўжалиги ишчилари, инженерлари, техниклари ва хизматчилари КПСС XXIII съезди шарафига ўз ички имкониятлари ва резервларни ҳисоблаб чиқиб,1966 йилда зиммаларига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олдилар.

САНОАТ

Фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиш, меҳнатни ташкил этишни яхшилаш, новаторлар ва илғорлар тажрибасини оммалаштириш, ишлаб чиқаришнинг иқтисодий эффективлиги ва рентабеллилигини ошириш, мавжуд резервларни қидириб топиш ва иложи борича кенгроқ фойдаланиш асосида ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш йиллик планини 25 декабргача бажариш ва пландагидан ташқари ҳаммаси бўлиб 25 миллион сўмлик маҳсулот, шу жумладан 25 та трактор, 10 та пахта подборкачиси, 100 та сеялка, 12 та электрик кўприк крани, 450 минг сўмлик кабель буюмлари, 44 минг жуфт пойафзал, 300 минг метр газлама, 100 минг трикотаж буюмлари, 500 тонна нон ва нон маҳсулотлари ҳамда 200 тонна ширинликлар ишлаб чиқарилади.

Меҳнат унумдорлигини ошириш плани 1,5 процент ортиғи билан адо этилади.

19 та механизациялашган-поток, 6 та автоматик линия фойдаланишга топширилади. 30 та махсус ва агрегат станоклар ишга туширилади. 10 та цех ва участка комплекс механизациялаштирилади. 400 та янги асбоб-ускуна ўрнатилади ва мавжуд станок ҳамда машиналарнинг 1200 таси модернизациялаштирилади. Машинасозлик маҳсулотининг 35 та янги хили, шу жумладан 16 та янги типдаги машиналар, 10 хил прибор ва аппаратуралар ишлаб чиқилади ва уларни тайёрлаш ўзлаштирилади. «Таштекстильмаш» заводида янги машиналарнинг олти хили намунасини тайёрлаш йўлга қўйилади. Пойафзалнинг 70 хил янги модели, кенг истеъмол товарларининг 210 янги намунаси, газламаларнинг 170 хил гул босилган янги турларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

Маҳсулот таннархини камайтириш бўйича план топшириғи 3 миллион сўмлик орттириб адо этилади.

Москва ва Ленинграддаги илғор корхоналар ташаббуси изидан бориб йил давомида 2500 тонна қора ва 700 тонна рангли металл, 4 миллион киловатт-соат электр қуввати, 140 тонна калава, 110 тонна пахта толаси, 30 минг метр газлама тежаб қолинади ва иқтисод қилинган материаллар ҳисобига 10 та тўқимачилик машинаси, 10 та экскаватор, 250 та газ плитаси, 300 та рўзғор холодильниги, 110 минг жуфт пойафзал, 26 минг дона трикотаж ва тикувчилик буюмлари тайёрланади.

Йилига шартли 6 миллион сўмга яқин иқтисодий фойда берадиган 4 мингдан ортиқ рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий қилинади.

ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА

Тошкент темир йўл бўлинмаси коллективи халқ хўжалиги юкларини ортиш давлат планини муддатидан илгари бажариш, қўшимча 200 минг тонна юк ортиш мажбуриятини олди. Тепловозларнинг фойдали иш вақтини ўтган йили эришилганига қараганда 3 процент ошириш, меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғини 2,2 процент ортиғи билан адо этиш ва қўшимча юк ташиш ҳисобига пландагидан ташқари 500 минг сўмлик тежам олиш. Тепловозларнинг ўртача бир суткадаги ҳаракат тезлигини ошириш бўйича топшириқни 3 километр орттириб адо этиш, пассажирлар ташишга бўлган эҳтиёжни тўла қондириш ва уларга маданий хизмат кўрсатишни таъминлаш.

Автомобиль хўжаликлари ходимлари тонна бўйича юк ташиш планини 27 декабргача, тонна-километр бўйича эса 25 декабргача бажариш ва пландагидан ташқари 150 минг тонна юк ташиш, машиналар паркидан фойдаланиш коэффициентини 0,68 процентга етказиш,пландагига қўшимча 26 минг сўмлик фойда олиш, пассажирлар ташиш планини 25 декабргача адо этиш, қўшимча 1 миллион пассажир ташиш, 4 та янги автобус маршрутлари очиш, хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш мажбуриятини олдилар.

Шаҳар электро транспорти пассажирлар ташиш йиллик планини 25 декабргача бажаради. Трамвайнинг ҳаракатдаги составидан фойдаланиш коэффициентини 78, троллейбусники эса 72,6 процентга етказилади. «КОР клуби» янги вагон-ремонт заводи трамвай маршрутини биринчи июлгача «ТошМИ — шимоли-шарқий уй-жой массиви» маршрутини 7 ноябргача, Полиграф, Ленин, Кафанов кўчалари бўйлаб ўтадиган троллейбус линиялари 1 июлгача ишга туширилади, Луначарский шоссесида транспортни ток билан таъминлайдиган электроподстанция 1 ноябргача фойдаланишга топширилади.

Ҳаво транспорти ходимлари барча кўрсаткичлар бўйича планни 27декабргача бажариш, меҳнат унумдорлигини 2 процент ошириш, самолётларга коммерция юклари ортишни кўпайтириш ва ҳар бир турбовинтли «ИЛ-18» самолетининг учишини 2 процент оширишга аҳд қилдилар.

Алоқачилар даромад планини 27 декабргача бажариш, 6 минг номерли 8-АТСни муддатидан илгари — 1 июнгача, 6 минг номерли 7-АТСни октябрда ишга тушириш мажбуриятини олдилар. Москва билан Тошкент ўртасидаги ва бошқа энг кўп ишлатиладиган алоқа каналларидан фойдаланиш коэффициентини 8 процент ошириш билан пландагидан ташқари 173 минг сўмлик фойда бериш, аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилашга қарор қилишди.

(Давоми тўртинчи бетда).

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1966—1970 ЙИЛЛАРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНИ ЮЗАСИДАН КПСС XXIII СЪЕЗДИ ДИРЕКТИВАЛАРИНИНГ ЛОЙИҲАСИ ТЎҒРИСИДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИ ЎРТОҚ Р. ҚУРБОНОВ ДОКЛАДИ

Ўртоқлар! Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳисобот докладини муҳокама қилиш ҳозиргина тамом бўлди. Докладда республика партия ташкилоти ҳисобот даврида қилган катта ишлар ҳақида гапирилди.

Ўзбекистон коммунистларининг XVI ва XVII съездлари ўртасидаги давр хўжалик ва маданий қурилишнинг барча соҳаларида янги йирик муваффақиятлар билан нишонланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети КПСС XXII съезди қарорларига ва партия Программасига амал қилиб, республика партия ташкилотларининг фаолиятини коммунистик қурилиш вазифаларини амалга оширишга, Ўзбекистон экономикаси ва маданиятини янада ривожлантиришга йўналтирди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси ўзининг XVII съездига сиёсий ва ташкилий жиҳатдан янада мустаҳкамланган, халқ билан алоқасини кучайтирган, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинчи Марказий Комитети теварагига яна ҳам кўпроқ жипслашган ҳолда келди.

Мамлакатимиз ўз тараққиётининг янги босқичига қадам қўймоқда. КПСС Марказий Комитетининг 19 февралда бўлиб ўтган Пленуми СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳасини маъқуллади ва бу Директиваларни умумхалқ муҳокамасига қўйди. Бу ҳужжат ғоят муҳим аҳамиятга эгадир. У КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати ўтказиб келаётган иқтисодий сиёсат халқнинг туб манфаатларини ифодалаётганлигини яққол тасдиқлайди.

Директивалар лойиҳаси КПСС Марказий Комитети Октябрь (1964 йил) Пленумининг ва ундан кейинги Пленумларнинг руҳи билан суғорилган. Мазкур Пленумлар халқ хўжалиги вазифаларини ҳал қилишда чинакам илмий йўл тутиш кераклигини белгилаб берди. Директивалар лойиҳаси объектив ва иқтисодий қонунларнинг амал қилишини ва ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришда эришилган даражани ҳар томонлама ҳисобга олиб илмий асосда ишлаб чиқилди. Илгари кўпинча перспектив планларни тузишда «таваккал қилиб» қарорлар қабул қилинар эди. Аммо беш йиллик планга доир Директивалар лойиҳаси аниқ ҳисобларга асосланиб тузилди.

Мўлжалланаётган янги беш йиллик план жуда катта бўлса ҳам, лекин бажарилиши мумкин бўлган реал пландир, чунки у халқ хўжалигимизнинг ишлаб чиқариш ресурсларини ва резервларини объектив равишда баҳолашга асосланган.

Янги беш йилликнинг вазифаларини баён қилишга ўтишдан олдин халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959 — 1965 йиллардаги планини бажаришнинг асосий якунларига тўхталиб ўтишга ижозат бергайсиз.

Етти йиллик планни бажариш давомида совет халқи хўжалик ва маданий қурилишда, фан ва техникани ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришди. Коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш ишига янги ҳисса қўшилди. Ватанимизнинг иқтисодий қудрати ва мудофаа қобилияти ўсди, совет кишиларининг турмуш даражаси ортди.

Мамлакатнинг асосий ишлаб чиқариш фондлари шу йилларда 1,9 баравар кўпайди. Истеъмол ва жамғариш учун фойдаланилган миллий даромад 1965 йилда 1958 йилги даражадан 63 процент ортиқ бўлди.

Етти йил мобайнида саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми мўлжалдаги 80 процент ўрнига 84 процент кўпайди. 5.5 мингга яқин янги саноат корхоналари ишга туширилди.

Етти йиллик мобайнида саноатдан орқада қолиб келган қишлоқ хўжалигини ривожлантирмоқ учун КПСС Марказий Комитетининг 1965 йилги март Пленуми қарорлари асосида катта чора ва тадбирлар амалга оширилмоқда.

Об-ҳаво шароити мураккаб келганлиги сабабли 1965 йилда олинган ялпи дон ҳосили 1964 йилдагидан гарчи камроқ бўлган бўлса ҳам, аммо қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг 1965 йилдаги умумий ҳажми ундан олдинги йилларда эришилган энг юқори даражадан ошиб кетди.

Миллий даромаднинг ўсиши асосида меҳнаткашларнинг реал даромадлари кўпайди. Ишчи ва хизматчиларга тўланадиган иш ҳақининг минимал миқдори оширилди. Ижтимоий истеъмол фондларидан аҳолига берилаётган тўловлар ва имтиёзлар 74 процент кўпайди.

Етти йил ичида умумий сахни 556 миллион квадрат метрга тенг бўлган, яъни 1958 йилга қадар бутун Совет ҳокимияти йиллари давомида қурилган уйларга деярли тенг келадиган миқдорда янги уйлар қурилиб фойдаланишга топширилди.

Республикамиз экономикасини ривожлантиришда ҳам катта муваффақиятлар қўлга киритилди.

Партия Марказий Комитети раҳбарлигида ва Иттифоқ ҳукуматининг жуда катта ёрдами билан, шунингдек иттифоқдош республикаларнинг қардошларча ўзаро ёрдами асосида Ўзбекистон меҳнаткашлари халқ хўжалигини ривожлантиришнинг етти йиллик планини барча асосий кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажардилар. Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида бу ҳақда батафсил айтиб ўтилди. Шу билан бирга шуни кўрсатиб ўтиш керакки, етти йиллик планни бажариш жараёнида халқ хўжалигининг айрим тармоқларини ривожлантиришдаги бир қанча жиддий камчиликлар аён бўлиб қолди.

Бу камчиликлар рўй беришига кўп жиҳатдан шу нарса сабаб бўлдики, кейинги йилларда ишлаб чиқаришнинг ўсиб бораётган миқёси билан хўжаликни планлаштириш ва бошқаришда қўлланиб келинган методлар, моддий рағбатлантириш системаси бир-бирига бир мунча мос келмай қолди. Корхоналарнинг ташаббускорлигига йўл очиб берилмади, уларнинг ҳуқуқлари чеклаб қўйилди, зиммаларидаги масъулият пасайтириб юборилди. Корхоналар ўртасида хўжалик ҳисобига асосланган муносабатлар кўпинча расмий тусда бўлиб келди.

Хўжаликни планлаштиришда ва унга раҳбарлик қилишда объектив иқтисодий қонунларнинг таъсири етарли равишда ҳисобга олинмади. Субъективизм кўринишлари, айрим тармоқларни ривожлантиришдаги нисбатлар ўзбошимчалик билан ўзгартирила берганлиги, хўжаликка доир бир қанча қарорлар иқтисодий жиҳатдан тузук асослаб берилмаганлиги салбий роль ўйнади.

Кўпгина саноат корхоналари планларни систематик равишда бажармай келмоқдалар. Чунончи, ўтган йил республика корхоналаридан 107 таси планни бажармади.

Капитал қурилишда катта камчиликлар бор. Шуни айтиб ўтиш кифоя қиладики, ўтган йил биз 26 миллион сўмни ўзлаштиролмай қолдик. Жуда катта капитал маблағлар берилаётганига қарамай, қувватларни ишга тушириш йўлга қўйиб бўлмаслик даражада кечикиб кетмоқда, бу эса битказилмаётган қурилишларни кўпайтириб юбормоқда, давлат маблағларининг бекор ётиб қолишига олиб келмоқда. Битмай қолган қурилишларнинг ҳажми дастлабки маълумотларга қараганда фақат 1965 йилнинг ўзидагина юз миллион сўмликдан зиёдроқ кўпайиб кетди. Қурилишнинг анча қимматлашиб кетиши каби фактлар содир бўлмоқда. Кўпгина объектлар лойиҳа-смета ҳужжатлари билан ўз вақтида таъминланмаётир. Лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқишда кўпинча қурилиш қимматини камайтириб белгилашга йўл қўйилмоқда.

Етти йиллик планнинг бир қанча қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришга доир топшириқлари бажарилмай қолди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг кўпгина турларини, айниқса чорвачилик ва сабзавот маҳсулотларини етиштириш аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига, саноатнинг эса хом ашёга бўлган эҳтиёжларини ҳали тўла қондирмаётир. Янги беш йилликда биз бу камчиликларни тезроқ тугатишимиз ва халқ хўжалигини тез ривожлантирмоқ учун социалистик тузумимиз замиридаги ғоят катта имкониятлардан тўлиқроқ фойдаланишимиз лозим.

ЯНГИ БЕШ ЙИЛЛИКДА ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРИ

Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг Директиваларда 1966—1970 йиллар учун мўлжаллаб берилган плани коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишда, совет халқининг фаровонлигини ўстириш суръатларини жадаллаштиришда янги муҳим босқич бўлади.

«Янги беш йиллик план,—дейилади Директивалар лойиҳасида, — жамиятимизнинг коммунистик қурилиш йўлидан анча олдинга силжишини, моддий-техника базасини янада ривожлантиришни, мамлакатнинг иқтисодий ва мудофаа қувватини мустаҳкамлашни таъминлаши лозим».

Фан ва техника муваффақиятларидан ҳар томонлама фойдаланиш, ижтимоий ишлаб чиқаришни ривожлантириш, унинг самарадорлигини ва меҳнат унумдорлигини ошириш асосида саноатни янада анча ўстиришни, қишлоқ хўжалигини муттасил тез суръатлар билан ривожлантиришни ва шу туфайли халқнинг турмуш даражасини анча оширишга эришишни партия беш йилликнинг асосий иқтисодий вазифаси, деб билади.

Директивалар лойиҳасида миллий даромадни 38-41 процент кўпайтириш, аҳоли жон бошига ҳисоблаганда реал даромадларни тахминан 1,3 баравар кўпайтиришни таъминлаш, қишлоқ аҳолиси билан шаҳар аҳолисининг турмуш даражасини яқинлаштириш кўзда тутилади.

Директивалар лойиҳаси ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришда эришилган даражага ҳамда янги беш йилликда партия томонидан қўйилган асосий иқтисодий ва социал сиёсий вазифаларга таяниб, қуйидаги конкрет вазифаларни белгилаб берди:

Саноатда—ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини, унинг техника даражасини кўтариш, структурасини яхшилаш, техникавий янги маҳсулотни систематик равишда ва тез жорий қила бериш, маҳсулот сифатини ошира бериш. Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини тағин ҳам мукаммалроқ ишлаб чиқариш воситалари билан—иш унуми юксак машиналар, ускуналар ва асбоблар билан, юқори сифатли хом ашё ва материаллар билан, аҳолини эса совет кишиларининг ўсиб бораётган талабларини қондирадиган жуда хилма-хил моллар билан тўлароқ таъминлаш.

Мамлакатда саноат маҳсулотининг ҳажми тахминан бир ярим баравар кўпайтирилади.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида — аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига, саноатнинг эса қишлоқ хўжалик хом ашёсига ўсиб бораётган эҳтиёжларини яхшироқ қондириш мақсадида деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш асосий вазифа қилиб қўйилди. Бу вазифани ҳал қилиш КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленумида ишлаб чиқилган иқтисодий ислоҳотларни изчиллик билан амалга оширишга асосланиши лозим.

Директивалар лойиҳасида бундай дейилади. «Капитал маблағлардан энг кўп самарали фойдаланиш, янги қувватларни, уй-жой биноларини ва бошқа объектларни қисқа муддатларда ва энг кам сарфлар билан ишга туширишни таъминлаш, қурилиш ишларининг сифатини ошириш—**капитал қурилиш соҳасидаги асосий вазифадир**».

Директивалар лойиҳаси партиямизнинг ленинча миллий сиёсатига тўла равишда мувофиқ бўлиб, иттифоқдош республикалар хўжалигини комплекс ривожлантиришни ва ихтисослаштиришни, мамлакатимиз бутун халқ хўжалигининг манфаатларини иттифоқдош республикалар халқ хўжалигини ривожлантириш манфаатлари билан қўшиб олиб боришни таъминлайди.

Республика халқ хўжалигининг айрим тармоқларини ривожлантириш масалаларига тўхталиб ўтаман.

САНОАТ

Республика саноати анча ривожлантирилади. Беш йил мобайнида саноат маҳсулотининг ҳажми тахминан 1,6 баравар кўпаяди. Ҳар йилги ўртача ўсиш суръатлари 9.9 процентга етказилади. Янги беш йилликда саноат маҳсулотининг умумий ҳажми етти йиллик мобайнида эришилган кўрсаткичлардан анча ошиб кетади. Саноатда меҳнат унумдорлиги 30-33 процент ошади.

Етти йиллик мобайнида ишлаб чиқариш ҳажми жиҳатидан Ўзбекистоннинг мавжуд саноатига тенг келадиган саноат вужудга келди, деб айтсак энди янги беш йиллик план бажарилиши натижасида 1958 йилдагига нисбатан учинчи саноат Ўзбекистони вужудга келади, деб айтмоқ керак.

Техника тараққиётини белгилаб берувчи тармоқлар — электр энергетика ва рангли металлургия, химия саноати, газ саноати, машинасозлик, қурилиш материаллари саноати, умуман бутун саноатга нисбатан тағин ҳам тез суръатлар билан ривожлантирилади.

Халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқарувчи тармоқлар — енгил саноат ва озиқ-овқат саноати янада ривожлантирилади. Шу тармоқлар саноат маҳсулотининг ҳажми беш йил мобайнида шундан олдинги беш йилдаги 25 процент ўрнига тахминан 40 процент кўпаяди.

Беш йиллик мобайнида **электр энергия ишлаб чиқаришни** тахминан 25 миллиард киловатт-соатга етказиш кўзда тутилади. Электр энергия ишлаб чиқаришнинг беш йил мобайнидаги ўсиши қарийб 13,5 миллиард киловатт-соатни ташкил қилади.

Тошкент ва Навоий ГРЭСларини ва Чорвоқ гидроэлектростанциясини битказиш, Бекободдаги Ўзбекистон ГРЭСида биринчи агрегатни ишга тушириш, бошқа бир қанча электр станцияларни қуриш ва кенгайтириш, шунингдек 5.700 километрга яқин янги электр линияларини ишга тушириш ва қишлоқ хўжалигини электрлаштирмоқ учун тақсимловчи шохобчаларни янада кўпайтириш мўлжалланмоқда.

Беш йил мобайнида 450 минг колхозчининг ва совхоз ходимларининг уйларини электрлаштириш кўзда тутилган. Қишлоқ хўжалигида электр энергияни истеъмол қилиш тахминан беш баравар ортади.

Нефть ва газ саноатини жадал ривожлантириш мўлжалланмоқда.

Газ чиқаришни кўпайтирмоқ учун Учқир, Муборак, Ўртабулоқ ҳамда Бухоро ва Қашқадарё областларидаги бошқа газ манбаларида газ конлари қурилади.

Беш йил мобайнида Бухоро—Тошкент — Фрунзе—Олмаота, Ўрта Осиё—Марказ ва бошқа янги жуда катта газ магистраллари қурилади.

Табиий газнинг жуда катта ресурсларидан фойдаланиш негизида **республиканинг химия саноати янада ривожлантирилади.**

Минерал ўғитлар ишлаб чиқаришни янада кенгайтириш ва янги маҳсулот— пластмассалар ва химиявий толалар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш янги беш йилликда химия саноатини ривожлантиришнинг асосий йўли қилиб олинади. Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш беш йиллик охирига бориб, икки баравар кўпайтирилади.

Фарғонадаги азотли ўғитлар заводининг ва Навоий химия комбинатининг иккинчи навбати қуриб битказилади, шунингдек Чирчиқ электр химия комбинатидаги қувватлар анча кенгайтирилади. Олмалиқда концентрат ўғитлар ишлаб чиқариладиган завод қурилади. Бу завод Олтинтопган қўрғошин-рух ва мис комбинатидан олинадиган ва мамлакатда энг арзон бўлган олтингугурт кислотасини ишлатадиган бўлади.

Бу йил Жиззахда полимер материаллардан трубалар ишлаб чиқарадиган завод қурилишга киришилади. Бу трубалар асосан ирригация эҳтиёжлари учун ишлатилади.

Рангли металлургияда руда қазиб олишдан то прокат ҳосил қилингунча бажариладиган бутун ишлаб чиқариш цикли поёнига етказилади.

Энг катта Мурунтов кони негизида олтин чиқариш саноати вужудга келтирилади. Рух заводи қурилади ва электролит рух ишлаб чиқариш ташкил этилади, эриши қийин ва ўтга чидамли металлар комбинатида янги қувватлар ишга туширилади, иккиламчи алюминий заводи қурилади. Оҳангарондаги каолин кони негизида глинозем-цемент заводини қуриш ишлари бошланади.

Геологларимиз олдида катта вазифалар турибди. Табиий газ, олтин, мис, плавикшпат чиқаришни кўпайтирмоқ учун мавжуд минерал-хом ашё базасини кенгайтириш мақсадида геология-қидириш ишларини анча кучайтириш, алюминий хом ашёси, висмут ва симоб конларини саноат мақсадида ишга солиш учун тайёрлаб бериш лозим.

Ерларни суғориш, аҳоли яшайдиган жойларни сув билан таъминлаш ва республиканинг чўл ерларига сув чиқариш учун ер остидаги чучук сувлардан кенг фойдаланиш мақсадида шундай сувларни ўрганишнинг катта аҳамияти бор.

Машинасозлик ва металл ишлаш саноати маҳсулотининг ҳажмини тахминан 1,6 баравар кўпайтириш мўлжалланмоқда. Жумладан, ирригация машинасозлиги, автотрактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги, электротехника саноати ва асбобсозлик илдам суръатлар билан ривожлантирилиши лозим.

Андижондаги ирригация машинасозлиги заводи, қишлоқ хўжалиги машинасозлиги, пахта тозалаш ускуналари ишлаб чиқарувчи заводлар. Чирчиқдаги трансформатор заводи. Тошкент электротехника заводи, Тошкент кабель заводи реконструкция қилиниб бўлади.

Самарқандда йилига 300 мингта рўзғор холодильниги ишлаб чиқарадиган заводни, Ангренда юқори вольтли аппарат чиннилари ишлаб чиқарадиган заводни, пахта тозалаш ва луб саноати учун асбоблар ишлаб чиқарадиган заводни қуриш ва ишга тушириш мўлжалланмоқда.

Ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш даражасини ошириш учун «Ташавтомаш» заводида поковкалар ва штамповкалар тайёрлаб берадиган темирчилик цехи ҳамда технология асбоблари ишлаб чиқариладиган цех қурилади. Бу эса машинасозлик заводларининг заготовкаларга бўлган эҳтиёжини тўла равишда қондиришга ва бошқа иқтисодий районлардан заготовкаларни олиб келишдан воз кечишга имкон беради. Пўлат ва чўян қуймалар ишлаб чиқарадиган заводни қуришга киришиш мўлжалланмоқда.

Ирригация машиналарини ишлаб чиқаришни 1965 йилдагига нисбатан беш баравар кўпайтириш, шу жумладан магистрал каналларга яхлит бетон ётқизадиган машиналарнинг 40 комплектини ишлаб чиқаришни ўзлаштириш ва тайёрлаб бериш мўлжалланмоқда. Тракторлар ишлаб чиқариш, пахтачилик ва пахта тозалаш саноати учун машиналар ишлаб чиқариш анча кўпайтирилади.

Янги беш йилликда тўрт қаторли янги пахта териш машиналарини, кенг қатор ораларида ғўзаларни парвариш қилиш учун керакли машиналар комплексини ва «Т-4» маркали бақувват тракторлар билан ишлатиладиган машиналар комплексини ўзлаштириш ва ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш керак.

Янги қурилишнинг катта программасини бажариш қурилиш материалларини ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришни талаб қилади. Давлат ва колхоз маблағлари билан амалга оширилаётган капитал қурилиш объектларининг, шунингдек якка тартибда ва кооператив йўл билан қурилаётган иморатларнинг бинокорлик материалларига бўлган эҳтиёжини қурилиш материаллари саноати тўла равишда таъминлаши лозим.

Цемент ишлаб чиқариш 1,4 баравар кўпайтирилади.

Сурхондарё, Қашқадарё, Бухоро, Сирдарё областларида ва Қорақалпоғистон АССРда янги ерлар ўзлаштирилаётган районларга деворбоп материалларни узоқ масофалардан ташиб келтириш машаққатидан қутулиш учун шу районларнинг ўзида деворбоп материаллар ишлаб чиқаришни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилади.

Енгил саноат корхоналарида (пахта тозалаш заводларидан бошқа) ишлаб чиқариладиган маҳсулот 1,7 баравар кўпайтирилади. Ипак газламалар, тикилган буюмлар, чарм пойафзал, ички ва устки трикотаж, ҳар хил пайпоқлар ишлаб чиқариш анча кўпайтирилади. Янги прогрессив тармоқлар — тўқилмаган материаллар ва сунъий тери ишлаб чиқариш вужудга келтирилади.

Тошкентдаги кўн заводи, Андижондаги трикотаж фабрикаси, Наманганлаги шойи ва костюмбоп газламалар комбинатининг биринчи ва иккинчи навбати қуриб битказилиши лозим. Тошкент ва Фарғона тўқимачилик комбинатлари ҳамда Марғилон ипак комбинати, тикувчилик фабрикалари, пойафзал фабрикалари ва бошқа корхоналар кенгайтирилади ва реконструкция қилинади.

Бухорода ип газлама комбинати қуриш ва яна битта тўқимачилик комбинати қуришга киришиш, трикотаж, пайпоқ, пойафзал, кўн-галантерея фабрикалари, учта тикувчилик фабрикаси ва учта пиллакашлик фабрикаси, сунъий чарм ишлаб чиқарадиган катта комбинат ва кўн заводи, бир қанча пахта тозалаш ва луб заводлари қуриш мўлжалланмоқда. Маҳсулот хилларини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш учун катта-катта тадбирлар амалга оширилади.

Енгил саноатни ривожлантиришнинг катта программасини амалга оширмоқ учун 380 миллион сўм ёки бундан олдинги беш йилдагига қараганда 3,3 баравар кўп капитал маблағ берилади.

Халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни кўпайтирмоқ учун янги ишлаб чиқариш қувватларини ўз вақтида ишга туширишни ва тезроқ ўзлаштиришни таъминлаш енгил саноат ва қурилиш ташкилотлари ходимларининг шарафли ва катта масъулиятли ишидир.

Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш, қишлоқ хўжалик ресурсларидан ва бошқа хом ашёдан ўз вақтида тўла ва самарали фойдаланиш, маҳсулот хилини ва сифатини яхшилаш, қадоқлаб, ўралган маҳсулотлар чиқаришни кўпайтириш янги беш йилликда **озиқ-овқат саноати олдида турган асосий вазифалардир.**

Янги беш йилликда Ўртаовул ва Қаршида гўшт комбинатлари; Тошкентда катта янги сут заводи ва унинг ёнида музхона; Урганчда ёғ-экстракция заводи, Қибрайда консерва заводи, Самарқанд областида вино-консерва комбинати, еттита сут-сариёғ заводи, нон заводлари, бир неча вино заводи ва вино тайёрлаш пунктлари ҳамда бошқа бир қанча корхоналар қуриш мўлжалланмоқда.

Гулистонда ёғ-экстракция заводи, Фарғонада кондитер фабрикаси, Сурхондарё областида консерва заводи, Самарқандда гўшт комбинати қуриш ишлари ҳам бошлаб юборилмоқчи.

Яқин икки йил ичида Тошкентда катта ёғ комбинати батамом қурилиб бўлади.

Маданий-маиший ва рўзғор моллари ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш, шу молларнинг сифатини яхшилаш, уларни тағин ҳам пишиқ ва узоққа чидайдиган қилиш **кўзда тутилмоқда.**

Янги тузилган Маҳаллий саноат министрлиги бу ишда ҳал қилувчи роль ўйнаши керак.

Рўзғор ва хўжалик учун керакли энг оддий молларни республикага узоқ жойлардан ташиб келишни тўхтатиш пайти келди. Бундай молларни республиканинг ўзида ишлаб чиқаришни ташкил этиш сира қийин иш эмас.

Маҳаллий саноат министрлиги маҳаллий хом ашёдан ва саноат чиқитларидан кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ташкил этиши, халқ бадиий буюмлари ишлаб чиқаришни ривожлантириши, аҳоли талаб қилаётган кўпгина маиший ва рўзғор молларини ишлаб чиқаришни қайта тиклаши зарур.

Республиканинг саноат корхоналарида, айниқса рангли металлургия ва машинасозлик корхоналарида ҳам ички резервлардан фойдаланиб ва иқтисодий тежашни яхши йўлга қўйиб кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш имкониятлари бор.

Республика саноатини ривожлантиришнинг асосий кўрсаткичлари мана шулар.

Партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари олдида жуда катта вазифалар турибди — улар барча моддий ва меҳнат резервларини сафарбар қилишлари, социалистик мусобақани кенг авж олдиришлари, омманинг ижодий активлигини янги беш йиллик вазифаларини муваффақиятли бажаришга йўллашлари лозим.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Директивалар лойиҳасида, Ўзбекистон СССРнинг асосий пахта базаси бўлиб келганлиги ва шундай бўлиб қолиши кўрсатиб ўтилди. Биз бу юксак баҳо билан фахрланамиз. Шу билан бирга бу юксак баҳо мамлакатни юқори сифатли пахта билан таъминлаш учун республика меҳнаткашлари зиммасига катта масъулият юклайди. Пахта етиштиришни кўпайтириш—бизнинг интернационал, ватанпарварлик бурчимиз.

Пахта етиштириш беш йилликнинг охирига бориб камида 4 миллион 180 минг тоннага етказилади. Бу эса бутун Совет Иттифоқидаги пахтанинг 70 процентига тенг келиб қолади.

Бутун Совет Иттифоқида етиштирилаётган канопнинг 91 процентини, пилланинг ярмидан кўпрогини ва қоракўл териларининг анча қисмини бизнинг республикамиз беради.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистон пахта, пилла ва каноп етиштириш жиҳатидан жаҳонда учинчи ўринда турибди, буни биз бундан буён ҳам сақлаб қоламиз.

Қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг ҳар йилги ўртача ҳажми бундан олдинги беш йилдаги 1,9 миллиард сўм ўрнига 2,4 миллиард сўмликка етказилади.

Ҳосилдорликни ошириш ва экин майдонларини кенгайтириш пахта ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни мўлжалланган миқдорда кўпайтиришни таъминлашнинг асосий йўлидир.

Вазифа шуки, барча колхоз ва совхозларда деҳқончилик маданиятини ошириш тадбирлари системасини жорий этиш: суғориладиган ерлардан тағин ҳам рационал фойдаланиш, тўғри алмашлаб экишларни амалга ошириш, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг тағин ҳам маҳсулдор навларини жорий қилиш, минерал ва органик ўғитлардан, сувдан самарали фойдаланиш, ерларнинг шўр босиши ва зах босишига қарши кураш ишларини тағин ҳам кенг миқёсда олиб бориш керак.

Эскидан суғорилиб келган зонада пахта етиштиришни кўпайтириш билан бир қаторда янги беш йилликда Мирзачўл, Сурхон—Шеробод водийси, Қарши дашти, Марказий Фарғонада пахтачиликнинг янги районларини вужудга келтириш ишлари кенг миқёсда олиб борилади. Бу районлар катта истиқболга эга бўлиб, яқин вақт ичида мамлакатимизда пахта етиштирувчи йирик районларга айланади. 1970 йилда пахта етиштириш Мирзачўлда 250 минг тоннага, Сурхон—Шеробод водийсида 50 минг тоннага, Марказий Фарғонада 150 минг тоннага етказилиши, Қарши даштида янги суғорилган ерлардан дастлабки 30 минг тонна пахта олиниши лозим.

Ингичка толали пахта етиштиришни кўпайтириб, 130 минг тоннага етказиш кўзда тутилмоқда.

Сабзавот, қовун-тарвуз, картошка, мева ва узум етиштиришни жуда яқин вақт ичида анча кўпайтирмоқ учун ҳамма имкониятларимиз бор. Сабзавот-сутчилик ва боғ-токзорчилик хўжаликлари вужудга келтириш билан бир қаторда бу йилнинг ўзидаёқ ҳамма колхозлар ва совхозларда шу хилдаги маҳсулотларни етиштирадиган, ихтисослаштирилган бригадалар ташкил этиш зарур.

Чорвачиликдаги ишларни қатъий равишда тўғрилаб олишимиз керак. Асосан маҳсулдорликни ошириш, ем-хашак базасини мустаҳкамлаш асосида чорва туёғини ва паррандаларни кўпайтириш йўли билан гўшт, сут, тухум ва жун етиштиришни кўпайтириш лозим.

Беш йил ичида қорамолларни 176 минг бош, қўй ва эчкиларни тахминан 1,5 миллион бош кўпайтириш мўлжалланган. Чўчқа ва паррандалар анча кўпайтирилади.

Чорвачиликни ривожлантириш ем-хашак базасини жиддий равишда мустаҳкамлашни талаб қилади. Шу мақсадда бедапояларни 445 минг гектарга етказиш, ўриб олинадиган қуруқ беданй 2.200 минг тоннага, силосбоп экинлар ҳосили етиштиришни 5-5,5 миллион тоннага етказиш кўзда тутилмоқда. Тўйимли аралаш ем ишлаб чиқаришни 800 минг тоннага етказмоқчимиз. Қишлоқ хўжалиқ министрлиги ва Озиқ-овқат саноати министрлиги, Голодностепстрой витаминли ўт талқони ишлаб чиқаришни йўлга қўйишлари мутлақо зарур.

Беш йилликнинг охирида камида 80-100 минг тонна мана шундай витаминли ўт талқони ишлаб чиқариладиган бўлиши керак.

Қорамолларни боқиб семиртирадиган хўжаликларни, чўчқачилик хўжаликларини ташкил этиш, шунингдек колхозларда йирик чорвачилик фермалари, совхозларда эса чорвачилик бўлимлари тузиш йўли билан чорвачиликни ихтисослаштириш ишлари давом эттирилиши лозим.

Партия Марказий Комитети қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш тўғрисида катта ғамхўрлик қилмоқда. Беш йиллик мобайнида республика қишлоқ хўжалигида 2 миллиард 550 миллион сўм ёки ундан олдинги беш йил ичида берилганига қараганда икки ярим баравар кўп капитал маблағ бериш мўлжалланмоқда. Давлат берадиган шу капитал маблағдан сув хўжалиги қурилишига 1 миллиард 440 миллион сўм, совхозлар қуришга 400 миллион сўм, ремонт корхоналари қуришга ва минерал ўғит складлари қуришга 106 миллион сўм сарфланади.

Бундан ташқари совхозларда уй-жой бинолари ва бошқа корхоналар қуришга 310 миллион сўм ажратиш мўлжалланмоқда.

Шуни назарда тутиш керакки, совхозлар тўла хўжалик ҳисобига ўтказилиши муносабати билан улар пул билан таъминланишнинг марказлаштирилмаган манбалари ҳисобидан уй-жой қурилишига қўшимча маблағлар ажратиб беришлари мумкин. Дастлабки ҳисобларга қараганда бу қўшимча маблағлар 110-120 миллион сўмни ташкил қилади.

Колхозлар ўзларининг беш йиллик планларида капитал қурилишга 1 миллиард 700 миллион сўм сарфлашни, шу жумладан ишлаб чиқариш бинолари қуришга 383 миллион сўм, уй-жой ва маданий-маиший бинолар қуришга 860 миллион сўм, машиналар ва ускуналар сотиб олишга 325 миллион сўм сарфлашни мўлжаллаб қўйдилар.

Шундай қилиб бутун республикада янги беш йилликда қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга 4,7-4,8 миллиард сўм маблағ сарфланади. Бу—жуда катта пул. Вазифа шуки, биз бу пуллардан тўла ва самарали фойдаланишимиз керак.

Колхозлар ва совхозларда ишлатилаётган техника анча кўпаяди. Шу муносабат билан мавжуд машиналар системасини такомиллаштиришга, бу системани янги машиналар ва иш қуроллари билан тўлдиришга алоҳида эътибор берилади.

Қишлоқ хўжалигига бериладиган техниканинг кўпайтирилиши қишлоқ хўжалигининг энергетика қувватини ва энергия билан таъминланишини икки баравардан зиёдроқ оширади. Бу эса пахтачиликни комплекс механизациялаштиришни асосан ниҳоясига етказишга, машиналарда териб олинадиган пахтани икки ярим миллион тоннага етказишга, деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа тармоқларида механизацияни кенг жорий қилишга имкон беради.

Вазифа шуки, машина-трактор паркидан фойдаланишнинг самарадорлигини кескин равишда ошириш, колхозлар ва совхозларга моддий-техника хизматини яхшилаш керак.

Кейинги йилларда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида **совхозларнинг салмоғи анча ошди.** Кўпгина совхозлар юксак даражада рентабелли хўжалик бўлиб қолди. Бироқ, совхозларда ишлаб чиқаришнинг рентабеллиги умуман олганда ҳали ҳам паст ва ўтган йил тахминан 16 процентни ташкил қилди.

Республика совхозларини тўла равишда хўжалик ҳисобига ўтказмоқ ва ҳамма совхозларнинг рентабелли ишлашини таъминламоқ учун ҳали кўп иш қилиниши керак.

Республикада қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ва яхлитлаштириш борасида катта иш қилинди. Товар маҳсулотнинг асосий қисмини ҳозир ихтисослаштирилган хўжаликлар бермоқда. Суғориладиган ерлардан, капитал маблағлардан, шунингдек меҳнат ресурсларидан тағин ҳам самарали фойдаланиш мақсадида колхозлар ва совхозларни ихтисослаштиришни бундан буён ҳам давом эттира бериш, уларни кўпроқ товар маҳсулот берадиган қилиш, тармоқларнинг пропорционал ривожланишини таъминлаш зарур.

Сув хўжалиги қурилиши ва янги ерларни ўзлаштириш кенг авж олдирилади. Беш йиллик мобайнида 500 минг гектар янги ер ўзлаштирилиши, 677 минг гектар майдонни сув билан таъминлашни яхшилаш ва 500 минг гектар майдонда мелиорация тадбирларини ўтказиш керак.

Чорвоқ гидроузелини қуриб, салкам икки миллиард куб метр сув сиғдирадиган сув омбори вужудга келтириш ва Оҳангарон сув омборини қуриш ишларини тугаллаш мўлжалланмоқда. Бу қурилишларни битказиш 267 минг гектар майдоннинг сув билан таъминланишини яхшилашга ва Чирчиқ-Оҳангарон ҳавзасида 40 минг гектардан кўпроқ янги ерларни суғоришга имкон беради.

Фарғона водийсида 1.75 миллиард куб метр сув сиғдирадиган Андижон сув омбори, Ғовасой ва Карқидон сув омборлари қуриб битказилади. Марказий Фарғона канали ишга туширилади. Мана шуларнинг ҳаммаси Фарғона водийсидаги ерларни сувга қондириш проблемасини асосан ҳал қилишга имкон беради. Беш йиллик мобайнида Фарғона водийсида 40 минг гектар ерни суғориш мўлжалланмоқда.

Мирзачўлнинг эски зонасида ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, вертикал ва ёпиқ горизонтал зовурлар қуриш ишлари кенг миқёсда олиб борилади.

Қуриб битказилган Аму-Бухоро канали ва Каттақўрғон сув омборининг сувини кўпайтириш туфайли Зарафшон водийсида 41 минг гектар янги ерларни суғориш кўзда тутилмоқда.

Қашқадарё ҳавзасида Пачкамар сув омборини қуриб битказиш мўлжалланмоқда. Қарши даштида секундига 170 куб метр сув чиқариб берадиган ва 50 минг гектар янги ерларни суғорадиган ноёб машина каналини қуришга тайёргарлик ишларини поёнига етказишга ва шу каналии қуришга асосий эътибор берилади.

Сурхондарё водийсида Жанубий Сурхон сув омбори, Шеробод насос станцияси қуриб битказилади, Занг канали реконструкция қилинади. Шу водийда 51 минг гектарга яқин янги ерларни суғориш мўлжалланмоқда.

Амударёда қурилаётган Таҳиатош гидроузели негизида шу дарё этагидаги ерларда катта шоликорлик райони вужудга келтирила бошлади. Бу ерда ҳозирдаёқ ўнта шоликор совхоз ташкил қилинмоқда. Янги суғориладиган ерларнинг умумий майдони беш йиллик мобайнида қарийб 55 минг гектарга етказилади, шу ерлардан 40 минг гектари шоликорликка айлантирилади.

Мўлжалланган қувватларни ишга тушириш ва бошқа тадбирларни бажариш ишларини таъминламоқ учун сув хўжалиги қурилиши ташкилотларининг йиллик программаси бу йилги 217 миллион сўмдан 1970 йилда 580 миллион сўмга етказилади.

Сув хўжалиги қурилишининг мана шундай кенгайтирилиши яқин йиллар ичида сув хўжалиги қурилиши ташкилотларига қўшимча қувватлар яратиб беришни, уларни анча инженерлар ва турли ихтисосларга эга техниклар билан таъминлашни талаб қилади. Механизатор ва малакали ишчи кадрлар тайёрлашга катта эътибор берилиши лозим.

(Охири учинчи бетда).

Ўрток Р. ҚУРБОНОВ докладининг давоми

(Боши иккинчи бетда).

Лойиҳа-смета ҳужжатлари ўз вақтида ва ҳамиша ҳам сифатли қилиб тайёрлаб берилмаётганлиги сув хўжалиги қурилишида танг жой бўлиб келмоқда. Сув хўжалиги қурилиши соҳасидаги катта ишлар программасининг бажарилишини таъминлаш учун лойиҳалаш ташкилотларини жиддий равишда мустаҳкамлаш лозим.

ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА

Халқ хўжалиги ва аҳолининг юк ва пассажирлар ташишдаги эҳтиёжлари ва алоқа хизматига бўлган эҳтиёжларини тағин ҳам тўла таъминламоқ учун янги беш йилликда транспорт ва алоқа ходимлари олдида катта вазифалар турибди.

Темир йўл, автомобиль ва ҳаво транспортининг юк обороти ва пассажирлар ташиши анча кўпайтирилади.

Беш йиллик мобайнида 5,3 минг километрга яқин автомобиль йўллари қуриш ва реконструкция қилиш, Тошкентдан Жиззахгача бўлган автомагистрални қуриб битказиш, Дулдул—Орол денгизи ва Нукус—Дулдул магистрал йўлларини қуриш мўлжаллаб қўйилди. Бу йўллар Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССРнинг транспорт воситалари орқали республиканинг Марказий қисми билан боғланишини таъминлайди.

Зарафшон трактида Қорадарёга қурилаётган кўприк, шунингдек Андижон, Самарқанд, Тошкент, Сурхондарё, Қашқадарё ва бошқа областлардаги бир қанча кўприклар қуриб битказилади.

Қишлоқ жойларида, айниқса колхозлардаги автомобиль йўллари янада кўпайтирилади.

Телефон станцияларининг қуввати Тошкентда 3 баравардан зиёд, республиканинг қолган шаҳарларида эса 2 баравардан кўпроқ ва қишлоқ жойларида 6 баравар ортади. Колхозлар ва совхозларнинг ҳаммаси телефонлаштирилади ва умумфойдаланаётган телефон шохобчаларига туташтирилади.

Радио эшиттириш ва телевиденнени ривожлантиришда халқ хўжалигининг мана шу алоқа воситаларига бўлган эҳтиёжларини, шунингдек аҳолининг ўсиб бораётган талабларини энг тўлиқ равишда қондириш кўзда тутилади.

Телевизион станциялар ва ретрансляторларнинг ҳаммаси иккинчи программа билан ҳам ишлайдиган бўлади, Тошкентда эса беш программали эшиттириш жорий қилинади.

Капитал қурилиш — экономикани ривожлантиришнинг энг муҳим масаласи. Янги беш йилликда республикада давлат томонидан капитал қурилишга сарфланадиган маблағлар ҳажми тахминан 6,7 миллиард сўмга етказилади. Бу эса бундан олдинги беш йилдагига қараганда қарийб икки баравар кўп. Давлат плани бўйича сарфланадиган капитал маблағларнинг ўрта ҳисобда ҳар йилги ўсиш суръати 14,6 процентни ташкил қилади.

Давлат капитал маблағларининг умумий ҳажмидан:—қарийб 2,7 миллиард сўмни саноат, транспорт ва алоқани ривожлантиришга сарфлаш;

— 2,55 миллиард сўмни қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга;

— 1,2 миллиард сўмдан кўпроқ маблағни уй-жой, коммунал ва маданий-маиший қурилишларига сарфлаш мўлжалланади.

Капитал маблағлардан аввало республика халқ хўжалигини ривожлантириш учун энг катта ва ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган корхоналарни қуриш, битмай қолган, ишга туширилиши лозим бўлган объектларни қуриб битказиш учун фойдаланилади. Шу тариқа қурилиш муддатларини қисқартириш, ишлаб чиқариш объектларини ва асосий фондларни ишга туширишни жадаллаштириш мумкин бўлиб қолади.

Капитал маблағлар сарфлашнинг мўлжалланаётган миқдорда кўпайтирилиши республика қурилиш ташкилотларини янада мустаҳкамлашни талаб қилади.

Қурилиш министрлиги ва Қишлоқ қурилиши министрлиги, Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги, шунингдек республиканинг бошқа пудратчи ташкилотлари ўз ташкилотларининг ишлаб чиқариш базасини мустаҳкамлаш, уларни йириклаштириш ва ихтисослаштириш ишларини кучайтиришлари, республикада қурилиш ишларини бинолар ва иншоотларни монтаж қилиб берадиган механизациялаштирилган процессга тўла равишда айлантирмоқ учун қурилиш ишларини уюштириш, механизациялаштириш ва индустрлаштириш соҳасида мамлакатдаги энг яхши қурилиш-монтаж ташкилотларининг тажрибаларидан фойдаланишлари зарур.

МЕҲНАТКАШЛАР МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИ ДАРАЖАСИНИ ОШИРИШ

Совет кишиларининг турмушини яхшилаш—партиянинг энг муҳим вазифаси. Шу сабабли халқ турмуши даражасини анча ошириш, барча совет кишиларининг моддий ва маданий эҳтиёжларини тағин ҳам тўла қондириш Директивалар лойиҳасида биринчи вазифа қилиб қўйилди.

Директивалар лойиҳасида ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақини беш йиллик йилларида ўрта ҳисобда 20 процент кўпайтириш, колхозчиларнинг ижтимоий хўжаликдан олаётган пул ва натура даромадларини эса 35-40 процент кўпайтириш кўзда тутилади.

Миллий даромаднинг ўсиб бориши асосида республикада ижтимоий истеъмол фондлари беш йил ичида тахминан 40-42 процент кўпаяди. Бу маблағлар инвалидларни ва кексайган гражданларни пенсиялар билан таъминлашга, турли нафақалар тўлашга, олий ва ўрта махсус ўқув юртларида халқ хўжалиги учун кадрлар тайёрлашга, халқ маорифига, медицина хизмати кўрсатишга, меҳнаткашларнинг дам олишини ташкил этишга сарфланади.

Чакана товар оборотининг ҳажмини тахминан 1,5 баравар кўпайтириш, қишлоқ жойларида товар оборотини кўпроқ ошириш мўлжалланмоқда. Шаҳарлар ва ишчи посёлкаларида озиқ-овқат маҳсулотлари сотиш камида икки баравар кўпайтирилади. Чакана савдо шохобчалари ва умумий овқатланиш корхоналари анча кўпайтирилади ва кенгайтирилади, савдо ташкилотларининг моддий-техника базаси яхшиланади.

Уй-жой ва коммунал қурилиш ишлари янада ривожлантирилади. Пул билан таъминловчи ҳамма маблағлар ҳисобидан 12 миллион квадрат метрга яқин уй-жой майдони қуриш мўлжалланмоқда. Бу эса бундан олдинги беш йил мобайнида қурилган уй-жой майдонига қараганда бир ярим баравар кўп. Қишлоқ жойларида уй-жой қуришга анча капитал маблағ сарфланади.

Уй-жой биноларини кооператив йўли билан қуриш ишлари анча кенгайтирилиши лозим.

Аҳолига коммунал хизмат кўрсатиш яхшиланади. Яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг шу масалага доир қабул қилган катта қарори матбуотда эълон қилинди. Республикадаги ҳамма шаҳарлар ва район марказлари, совхозлар ва колхозлар водопровод суви билан таъминланадиган бўлиб қолади. Бунинг учун тахминан кунига икки миллион куб метр сув берадиган ва водопровод шохобчаларининг узунлиги 5,8 минг километрдан кўпроқ бўлган водопровод иншоотларини ишга тушириш мўлжалланмоқда. Мавжуд канализация шохобчаларининг қувватини кўпайтириш билан бир қаторда саккизта шаҳарда ва шаҳар типидаги посёлкаларда канализация қуриш мўлжалланади. Газ шохобчаларининг узунлиги икки минг километр кўпайтирилади. Бу эса 610 минг квартирага, шу жумладан қишлоқ жойларида 280 минг квартирага газ киритиш имконини беради.

Республика шаҳарларида 370 километр трамвай ёки троллейбус йўллари қуриш мўлжалланади. Андижон, Фарғона, Наманган ва Олмалиқда троллейбус йўллари қурилади. Тошкентда метрополитэн қуриш учун лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёрланмоқда. Метрополитэннинг биринчи навбати 1970 йилгача қурилиб бўлиши керак.

Республика аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш янада ривожлантирилади. Кўрсатиладиган маиший хизмат ҳажми 1970 йилга бориб 3,5—4 баравар, шу жумладан қишлоқ жойларида 5,5—6,5 баравар кўпаяди. Беш йил мобайнида 700 га яқин янги маиший объектлар қуриб ишга туширилади.

Жумладан, кирни химиявий тозалаш ва ювиш фабрикалари, якка тартибда кийим тикиш ательелари ва пойафзал ремонт қилиб берадиган ишхоналар, мураккаб техникани ремонт қилиш устахоналари, прокат пунктлари ва бошқа корхоналар қурилади ва ишга туширилади. Маиший хизмат кўрсатувчи мавжуд корхоналар кенгайтирилади, замонавий ускуналар билан жиҳозланиб ихтисослаштирилади. Бу эса республикада, айниқса қишлоқларда маиший хизмат кўрсатишни анча яхшилашга имкон беради.

Беш йиллик планда маориф ва маданиятни ривожлантиришга катта эътибор берилади. Умумий таълим мактабларида ўқувчилар қарийб уч миллион кишига, мактабгача тарбия муассасаларда болалар сони 520 мингга етказилади. 213 минг ўринли мактаб ҳамда қарийб 93 минг ўринли болалар боғчалари ва яслилари қуриш мўлжалланмоқда.

Олий ва ўрта махсус ўқув юртларига студентлар қабул қилиш анча кўпайтирилади. Шу давр ичида олий ва ўрта маълумотли 225 минг мутахассис тайёрланади.

Тошкент давлат университети, Фарғона политехника институти, Тошкент театр рассомлик институти, Бухоро ва Тошкент педагогика институтлари бинолари ва иншоотларининг комплекслари каби объектлар ишга туширилади.

Аҳолига медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш мақсадида медицина муассасаларини кўпайтириш ва кенгайтириш, ихтисослаштирилган медицина ёрдами савиясини ошириш, даволаш-соғломлаштириш муассасаларини кўпайтириш ва кенгайтириш мўлжалланмоқда.

Беш йил мобайнида касалхоналардаги ўринлар 22 мингта кўпайтирилади ва 1970 йилга бориб, жами 118 мингтага етказилади. Санаторийлардаги ўринларни 15,5 мингтага ва дам олиш уйларидаги ўринларни 6,7 мингтага етказиш мўлжалланади. Кексалар ва инвалидлар учун интернат уйлар янада кўпайтирилади. Шаҳарлар ва қишлоқ жойларида, янги ташкил этилган совхозларда ва янги саноат қурилишлари ҳузурида даволаш-профилактика муассасалари қурилади. Тошкент, Андижон, Жиззах, Бухоро шаҳарларида, Денов районида кўп профилли касалхоналар, Тошкентда, Фарғона, Каттақўрғон, Урганч, Андижонда туғруқхоналар, Қарши, Нукус, Самарқандда ихтисослаштирилган диспансер ва стационарлар, кўпгина шаҳар ва районларда поликлиникалар фойдаланишга топширилади.

Республика колхозлари ҳам медицина муассасалари қуришга анча маблағ ажратадилар.

Хўжалик қурилишининг мўлжалланган программасини амалга ошириш республикамиз қиёфасини тағин ҳам кўпроқ ўзгартириб юборади, меҳнаткашлар фаровонлигини оширади, Совет Социалистик Ўзбекистонининг экономикасини тағин ҳам кенг миқёсда ривожлантириш ва унинг маданиятини юксалтириш учун зарур шарт-шароит яратиб беради.

Мана шунинг ўзи партиямиз ленинча миллий сиёсатининг, Улуғ Ватанимиздаги қардош халқлар бузилмас дўстлигининг янги зафарлари намоён бўлаётганлигини бизга кўрсатиб турибди.

Беш йиллик планда кўрсатиб берилган улуғвор истиқболлар ҳаммамизни қувонтиради. Бу истиқболлар барча совет кишилари каби республикамиз меҳнаткашларини ҳам планда мўлжалланган ишларини тезроқ амалга оширишга руҳлантиради.

ЯНГИ БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ БИРИНЧИ ЙИЛИ—1966 ЙИЛ ПЛАНИНИ БАЖАРИШНИ ТАЪМИНЛАЙЛИК

Ўртоқлар! 1966 йил—янги беш йилликнинг биринчи йили! Республика олдидаги вазифалар маълум. Бу тўғрида Марказий Комитетнинг ҳисоботида батафсил гапириб ўтилди.

Республика меҳнаткашлари партия XXIII съездини муносиб кутиб олишга тайёрланиб, йилни яхши ишлар билан бошлаб юбордилар. Саноат икки ойлик планни муддатидан олдин бажариб, пландан ташқари бир неча миллион сўмликка яқин маҳсулот берди. Пландан ташқари 17 минг тонна минерал ўғит ишлаб чиқарилди, 176 миллион куб метр газ, 35 минг тонна кўмир қазиб чиқарилди ва кўп миқдорда бошқа маҳсулотлар тайёрланди. Бинокорларимиз қурилиш ишларининг ҳажмини ўтган йилдагига нисбатан анча кўпайтириб, ўз ишларини талай яхшилаб олдилар.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари анча тез суръатлар билан ишламоқдалар.

Лекин шу билан бирга шуни айтиб ўтиш керакки, бу муваффақиятлар бизни ҳали қаноатлантирмайди. Бу рақамлар бутун республика бўйича ўртача рақамлар бўлиб, кўпгина саноат корхоналари, қурилишлар, колхозлар ва совхозлар ҳали ҳам яхши ишламаётганликларидан далолат беради.

Бир қанча корхоналар ўз планларини бажармади. Республика саноати асбоблар ва автоматизация воситалари, дизеллар, осма кранлар ишлаб чиқариш, кабелларнинг айрим турларини, асбоцемент қувурлар, қаймоғи олинмаган сут маҳсулоти ва бошқа кўпгина турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш планини бажаргани йўқ.

Февралда республика министрликлари ва идора ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Саноат ходимлари ўтган йилдаги ўз ишларининг натижасини якунладилар, бу йил бажарилиши лозим бўлган вазифаларни муҳокама қилиб, социалистик мажбуриятлар олдилар.

Саноат, транспорт ва алоқа ходимлари, бинокорлар, коммунал хўжалик ходимлари 1966 йил планларини муддатидан олдин—25-28 декабргача бажариш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш мажбуриятини ўз зиммаларига олдилар.

Республика энергетиклари пландан ташқари 120 миллион киловатт-соат электр энергия ишлаб чиқаришга сўз бердилар.

Химия саноати ходимлари пландан ташқари 40 минг тонна минерал ўғит, 8,5 минг тонна синтетик аммиак ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар.

Енгил саноат, гўшт-сут саноати, озиқ-овқат ва балиқчилик саноати корхоналарининг ходимлари аҳоли учун пландан ташқари кўпгина саноат маҳсулоти тайёрлаб бериш мажбуриятини олдилар.

Қурилиш материаллари саноати министрлиги корхоналарининг коллективлари пландан ташқари 25 минг тонна цемент, 25 миллион дона ғишт ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқаришга сўз бердилар.

Қурилиш министрлиги, Қишлоқ қурилиши министрлиги ҳамда Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги ташкилотлари ва корхоналарининг ходимлари кўпгина саноат объектларини муддатидан олдин ишга тушириш, уй-жой қурилиши ва маданий-маиший қурилиш планини муддатидан олдин бажариш мажбуриятини олдилар.

Мана шу юксак мажбуриятлар шараф билан бажарилишига шак-шубҳа йўқ. Бу билан биз янги беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажариш учун зарур шарт-шароит вужудга келтирамиз.

Шу билан бирга жойлардаги партия ва совет ташкилотлари, министрликлар ва идоралар коллективларнинг ўз зиммаларига олган юксак мажбуриятларни бажаришлари учун уларга зарур ёрдам беришлари керак.

Коммунизм қурилишининг туб масалалари устида халқ билан маслаҳатлашиб ишлаш партиямизнинг яхши традицияси бўлиб қолди. Ҳозир ҳам Марказий Комитет Пленумининг қарорларига биноан Директивалар лойиҳаси умумхалқ муҳокамасига қўйилди.

Лойиҳани муҳокама қилиш қандай бораётганлиги тўғрисида олинган маълумотлар бутун совет халқи каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам партия ишлаб чиққан Директиваларни қизғин маъқуллаётганлигини кўрсатиб турибди.

Директивалар лойиҳаси умумхалқ томонидан муҳокама қилинаётганида меҳнаткашлар мамлакатимиз экономикасини янада ривожлантиришга қаратилган кўпгина истаклар билдирмоқдалар, қимматли таклифлар киритмоқдалар.

Партия XXIII съезди Директиваларни тасдиқлангач, шулар асосида янги беш йиллик план тузилади. Ўтган йиллардан фарқли ўлароқ ҳар бир корхона ҳам ўзининг беш йиллик планини тузиб чиқиши лозим. Бу эса уларнинг истиқболни кўриб, катта ишонч билан ва бир маромда ишлашларига, шу билан ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини тинмай оширишларига имкон беради.

Ҳеч шубҳасиз, Ўзбекистон Компартиясининг XVII съезди ҳам СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди Директиваларининг лойиҳасини якдиллик билан маъқуллайди, Ўзбекистон партия ташкилоти янги бешйиллик планнинг муваффақиятли бажарилишини таъминламоқ учун ўзининг бутун кучини сарфлайди **(Давомли қарсаклар).**

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ XVII СЪЕЗДИ МАНДАТ КОМИССИЯСИНИНГ ДОКЛАДИ

ДОКЛАДЧИ ЎРТОҚ Г. М. ОРЛОВ

Делегат ўртоқлар! Мандат комиссияси Ўзбекистон Коммунистик партияси XVII съездига келган ҳар бир делегатнинг ваколатини текшириб чиқди. Ўзбекистондаги барча партия ташкилотларининг ҳаммасида делегатлар сайлаш партия Уставига ҳамда КПСС Марказий Комитетининг «Раҳбар партия органлари сайловини ўтказиш тўғрисида»ги инструкциясига тўла мувофиқ равишда ўтказилганлиги аниқланди. Делегатлар область партия конференцияларида ёпиқ овоз бериш йўли билан, қоидалар сира бузилмаган ҳолда сайланган.

Область партия конференциялари ҳамма жойда уюшқоқлик билан, юксак сиёсий савияда, ишчанлик ва большевистик принципиаллик вазиятида ўтди. Конференцияларда КПСС Марказий Комитети октябрь ва ноябрь (1964 йил) Пленумларининг самарали таъсири яққол намоён бўлди. Бу Пленумлар партия ташкилотларини территориал-ишлаб чиқариш принципи асосида қуришни тиклади, раҳбарликнинг ленинча методлари ва партия турмуши нормаларини янада ривожлантиришни таъминлади.

Коммунистлар ҳисобот давридаги ишларга якун ясар эканлар, КПСС Марказий Комитети март ва сентябрь (1965 йил) Пленумлари қарорларининг жуда катта ҳаётий кучга эга эканлигини зўр мамнуният билан қайд қилиб ўтдилар. Бу қарорларда Ленин партияси, совет жамиятининг бунёдкор ва ижодий руҳи аниқ ва равшан намоён бўлди. Партия ташкилотлари мазкур тарихий қарорларни амалга ошира бориб, ташкилотчилик ва сиёсий ишлар савиясини янада кўтармоқдалар, кишилар тўғрисида, ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилишни кучайтирмоқдалар.

Бўлиб ўтган конференциялар раҳбар органларга, кадрларимизга юксак талабчанлик руҳи билан, жипслашганлик ва бирлик руҳи билан суғорилган эди.

Мандат комиссияси барча делегатларнинг ваколатини ҳақиқий деб топди. Ўзбекистон Компартиясининг XVII съездига ҳал қилувчи овоз билан 1.303 делегат ва маслаҳат овози билан 101 делегат сайланди. Съездда қатнашаётган энг йирик делегациялар қуйидагилардир: составида 410 та ҳал қилувчи овозга эга бўлган Тошкент делегацияси, 189 та ҳал қилувчи овозга эга бўлган Андижон делегацияси, 152 та ҳал қилувчи овозга эга бўлган Фарғона делегацияси, 145 та ҳал қилувчи овозга эга бўлган Самарқанд делегацияси.

Съездда кўриқ ерда биринчи марта ташкил қилинган Сирдарё область партия ташкилотининг вакиллари қатнашмоқда. Съездга қайта тузилган Қашқадарё область партия ташкилотидан ҳам делегатлар сайланди.

Ҳисобот даврида янги шаҳар ва район партия ташкилотлари вужудга келди ва кенгайди, Навоий, Янгиобод, Каттақўрғон, Когон, Гулистон шаҳар партия комитетлари ҳамда Тошкент шаҳрида Чилонзор район партия комитети ташкил қилинди. Районларнинг йириклаштирилиши натижасида биздаги район партия ташкилотлари сони илгариги 110 тадан 89 тага камайди. Бу ташкилотлар янада кўп сонли бўлиб, ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди.

Ўтган тўрт йил мобайнида бошланғич партия ташкилотлари сони анча кўпайди. Ҳозир республикада 10.174 та бошланғич партия ташкилоти бўлиб, бундан аввалги съезд арафасидагидан 2.553 та кўп. Ҳисобот даврида саноат корхоналари, транспорт ва алоқа корхоналарида 181 та, қурилишларда 220 та, колхозларда 72 та, совхозларда 117 та янги партия ташкилотлари тузилди.

Талайгина янги партия ташкилотлари вужудга келганлиги республика халқ хўжалигининг жадал суръатлар билан юксалаётганлигини, янги саноат марказлари вужудга келганлиги ва эскиларининг янада ривожланаётганлигини кўрсатади.

Ҳисобот даврида вужудга келган бир қанча саноат корхоналарида — Навоий химия комбинатида, Фарғона азот ўғитлари заводида, Тошкент ва Навоий ГРЭСларида, Тошкентдаги уйсозлик комбинатида, Андижон сув омбори ва Чорвоқ гидроузели қурилишларида, «Каршистепстрой»да, янгидан ташкил қилинган олий ўқув юртлари — Тошкентдаги рус тили ва адабиёти институтида, Андижондаги пахтачилик ва Термиздаги педагогика институтларида йирик партия ташкилотлари вужудга келди.

Ҳисобот даврида қишлоқ партия ташкилотлари сон жиҳатидан ўсди, ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди. Аввалги съезд арафасида 50 тадан ортиқ коммунистни бирлаштирувчи колхоз партия ташкилотлари сони 676 та, ёки 72,3 процентни ташкил қилган бўлса, эндиликда 865 та ана шундай ташкилотлар бўлиб, улар 86 процентни ташкил қилади. 252 та партия ташкилоти ўз сафларида 100 дан ортиқ партия аъзолари ва кандидатларини бирлаштиради. Совхозлардаги 319 та партия ташкилотидан қарийб ярмиси 100-200 та ва ундан ҳам ортиқ коммунистларни бирлаштиради.

Партиявий кучлар янада тўғри жойлаштирилди. Партия ташкилотларининг структураси яхшиланди ва уларнинг халқ хўжалиги ҳамда маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларидаги таъсири янада кучлироқ ва ҳар тарафлама бўлиб қолди.

Съезд делегатлари составида ҳал қилувчи овозга эга бўлган партия ва совет ходимлари, халқ хўжалиги ва маданиятнинг ҳамма тармоқларидан келган вакиллар бор.

Саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа ходимлари бўлган делегатлар сони 304 кишини, ёки 23,3 процентни, шу жумладан ишчилар, бригадирлар ва мастерлар 195 кишини ташкил қилади.

Съезд делегатлари орасида шонли ишчилар синфининг намояндалари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари: Косон нефть қидирув экспедициясининг мастери Хайрулла Темиров, Олтинтопган қўрғошин-рух комбинатининг флотатори Надежда Ефремовна Воспитанникова, Термиз дарё портининг капитани Қора Хатамов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор, «Ферганаводстрой»нинг экскаватор машинисти Степан Тимофеевич Бахарев, Фарғона ремонт-механика заводининг Ленин ордени билан мукофотланган электр пайвандловчиси Турдихон Аҳмедова ва бошқа кўпгина ўртоқлар бор.

Делегатлар орасида қишлоқ хўжалик ходимлари 327 кишини, ёки 25 процентни ташкил қилади, шу жумладан колхозчилар, совхозларнинг ишчилари ва қишлоқ механизаторлари 173 кишидан иборат.

Съездда Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, механизация ташаббускорлари Турсуной Охунова, Манноп Жалолов, Валентин Тюпко, Ободон Дўсова, Қурбон Кенжаев, пахтакор бригадаларининг донгдор бригадирлари Искандар Юсупов ва Панжи Маматов, машҳур чорвадорлар — сут соғувчи Анастасия Чудная, чўпонлардан Оволбек Умаров, Самбой Қўшмуродов ва шонли қишлоқ меҳнаткашларининг муносиб кўпгина бошқа вакиллари ўтирибдилар.

Съезднинг ҳал қилувчи овозга эга бўлган делегатлари орасида фан, маданият, маориф ва соғлиқни сақлаш арбобларидан 78 киши, **партия ходимларидан 298 киши, совет ходимларидан 197 киши,** ҳарбий хизматчилардан 51 киши бор.

Ўзбекистон Компартиясининг XVI съездида ҳал қилувчи овозга эга бўлган делегатлар орасида хотин-қизлар 301 кишини, ёки 29 процентни ташкил қилган эди, XVII съездга эса, 433 хотин-қиз сайланди. Шуни таъкидлаб ўтиш ўринлики, 1949 йилда чақирилган X съездда делегатлар орасида хотин-қизлар атиги 12 процент эди, ҳозир эса, улар делегатларнинг учдан бир қисмини ташкил қилади. Бу маълумотлар ҳисобот даврида республиканинг хўжалик ва ижтимоий-сиёсий ҳаётида хотин-қизларнинг роли анча ошганидан, хотин-қиз кадрларни тарбиялаш соҳасида катта ишлар қилинганидан яққол далолат беради.

Съезд делегатларининг маълумоти тўғрисидаги рақамлар айниқса ибратлидир. Ҳал қилувчи овозга эга бўлган 1.303 делегатдан 729 киши, ёки 56 проценти олий маълумотга, 271 киши, ёки 21 проценти тугалланмаган олий ёхуд ўрта маълумотга эга. Шундай қилиб, делегатларнинг 77 проценти олий ва ўрта ўқув юртларини тамомлаган кишилардир.

Олий маълумотли делегатлар орасида 169 та саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа инженерлари, 148 та агроном, ветеринария врачлари, зоотехниклар, ирригаторлар, механизаторлар ва бошқа қишлоқ хўжалик мутахассислари, 44 экономист бор. Шуни қайд қилиб ўтиш қувончлики, область партия ташкилотларининг съездга юборган вакиллари орасида 40 та фан доктори ва кандидати бор.

Съезд делегатларининг партиявий стажи ва ёши Коммунистик партиянинг кекса, тобланган, катта ҳаётий тажрибага эга бўлган кадрлар билан куч ва ғайратга тўла, порлоқ истиқболга эга бўлган ёш кадрларни бирга қўшиб [illegible] турибди.

Съезд делегатлари орасида партияга 1920 йилдан илгари кирган коммунистлар 11 киши, 1921 йилдан 1930 йилга қадар кирганлар 33 киши, 1931 йилдан 1940 йилга қадар кирганлар 114 киши, партия сафига Улуғ Ватан уруши йилларида кирганлар 266 киши, 1946 йилдан 1950 йилгача кирганлар 207 киши, 1951 йилдан 1955 йилгача кирганлар 218 киши, 1956 йилдан 1960 йилгача кирганлар 245 киши, 1960 йилдан бошлаб шундан кейинги йилларда кирган коммунистлар 211 киши.

Съезд делегатлари орасида ёш коммунистлар билан бир қаторда кекса большевиклар, шонли ленинчи гвардиянинг вакиллари, Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлаш учун курашнинг актив иштирокчилари: республика Компартияси ҳамма съездларининг қатнашчиси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор Бузрукхўжа Усмонхўжаев, 1917 йилдан буён КПСС аъзоси Федор Никифорович Желтиков, 1919 йилдан буён партия аъзолари Тимофей Андреевич Паршин ва Жума Оташевич Оташев, кекса большевиклар, ордендорлар Мария Федоровна Егорова, Фотима Ниёзова ва бошқалар ўтирибдилар.

Съезд делегатлари ёши жиҳатидан қуйидагича: 30 ёшгача 115 киши, 31 ёшдан 40 ёшгача 479 киши, 41 ёшдан 50 ёшгача 474 киши, 50 ёшдан юқори 235 киши.

Съезд ишида 27 миллат вакиллари қатнашмоқда. Улар орасида 832 ўзбек, 284 рус, 40 қозоқ, 34 тожик, 27 қорақалпоқ, қирғиз ва туркман ва бошқа миллатларнинг 171 вакили бор. Бу маълумотлар Совет Иттифоқи халқларининг қардошларча бузилмас дўстлигидан, ленинча миллий сиёсат тантанасидан яққол далолат бериб турибди.

Съезд делегатлари орасида СССР, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР Олий Советларининг 226 депутати, 52 Совет Иттифоқи Қаҳрамони ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, 6 Ленин мукофоти ва давлат мукофоти лауреатлари, Ўзбекистон ССРнинг фахрий унвонларини олишга сазовор бўлган 64 киши бор.

Делегатлар составининг тўртдан уч қисми орденлилардир, шу билан бирга, 290 делегат жанговар хизматлари учун ва меҳнатда эришган муваффақиятлари учун мукофотлар олишга сазовор бўлган.

Маслаҳат овозига эга бўлган 101 делегатдан 36 киши олий, 32 киши тўлиқсиз олий ёки ўрта маълумотга эга.

Маслаҳат овозига эга бўлган делегатлар партиявий стажи жиҳатидан қуйидагича: КПСС сафига 1930 йилдан 1940 йилгача кирганлар 5 киши, 1941 йилдан 1945 йилгача кирганлар 12 киши, 1946 йилдан 1950 йилгача кирганлар 9 киши, 1951 йилдан 1960 йилгача кирганлар 50 киши, 1960 йилда ва ундан кейин кирганлар 25 киши.

Шу маълумотлар Ўзбекистон Коммунистик партиясининг ушбу XVII съезди республика коммунистларининг энг кўп киши қатнашаётган ва энг кўп вакилли форуми эканидан далолат беради.

Делегатлар состави тўғрисидаги маълумотлар, съезддан олдин бўлиб ўтган партия конференцияларининг якунлари ҳисобот даврида Ўзбекистон партия ташкилотининг ўсганлиги ва ғоявий жиҳатдан янада тобланганлигини, ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланганлигини кўрсатиб турибди.

КПССнинг йирик ва жанговар отрядларидан бири бўлган Ўзбекистон Коммунистик партияси бутун партия ва халқ билан бирга ўз сафларини метиндек жипслаштирган, совет ватанпарварлигининг буюк кучини, совет халқининг қардошларча дўстлигини, пролетар интернационализмини намойиш қилган ҳолда партиянинг XXIII съезди сари бормоқда.

Ўртоқлар! Ўзбекистон Компартияси навбатдаги съездга ижодий кучлари барқ уриб яшнаган, омма ўртасида ташкилий ва сиёсий иш олиб боришда катта тажриба орттирган, қийинчиликларни енгиб ўтишда чиниққан, партия ва унинг ленинча Марказий Комитети илгари сураётган ҳар қандай вазифаларни ҳал қилишга қодир бўлган ҳолда етиб келди.

Шак-шубҳа йўқки, Ўзбекистон Компартиясининг XVII съезди, бу съезд қабул қилган қарорлар республика партия ташкилотининг жанговарлик қобилиятини янада оширишга, унинг сафларини КПСС Марказий Комитети теварагида барҳаёт Ленин байроғи остида янада мустаҳкам жипслаштиришга хизмат қилади. **(Қарсаклар).**

Ўзбекистон Компартияси XVII съезди делегатларидан бир группаси танаффус пайтида ўзаро суҳбатлашмоқдалар. Суратда: (чапдан ўнгга) Охунбобоев районидаги Ленин номли колхоз агрономи А. Абдуқодиров, Марғилон ипак комбинатининг ишчиси М. Иброҳимова, Олтиариқ районидаги «Риштон» совхозининг бригада бошлиғи А. Жумабоев, «Ашхабод» теплоходининг капитани Қ. Ҳатамов, Марғилон ипак комбинатининг ишчиси Қ. Абдуллаева ўртоқлар.

И. Глауберзон фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА РЕВИЗИЯ КОМИССИЯСИНИНГ ҲИСОБОТ ДОКЛАДЛАРИ ЮЗАСИДАН МУЗОКАРАЛАР

Съезд делегатлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ревизия комиссиясининг ҳисобот докладларини янги беш йиллик план бўйича Директивалар лойиҳасидан келиб чиқадиган юксак талаблар асосида зўр ишчанлик билан муҳокама қилмоқдалар. Нотиқлар КПСС Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига Совет Ўзбекистонининг экономикаси ва маданиятини янада гуллаб яшнаши тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилаётганлари учун қизғин миннатдорчилик изҳор қилмоқдалар. Саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг янги резервларини аниқламоқдалар, камчиликларни очиб ташлаб уларни тугатиш йўлларини кўрсатиб бермоқдалар.

Сўз Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. Абдураззоқовга** берилади.

Янги беш йиллик юзасидан партия XXIII съезди Директивалари лойиҳасида олдинга сурилган катта ва масъулиятли вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши биринчи навбатда хўжалик ва маданий қурилишга партия раҳбарлигини янада такомиллаштиришга партия органларининг иш ўслуби ва методини тағин ҳам яхшилашга боғлиқдир.

Ҳозирги вақтда область партия комитети шаҳар ва район партия комитетларига, шунингдек бошланғич партия ташкилотларига кўпроқ таянадиган бўлиб қолди. Биз область партия конференцияси делегатларининг танқидий мулоҳазаларини ҳисобга олиб, омма ўртасида сиёсий ва ташкилий ишларни кучайтираяпмиз, партия ва совет органларининг раҳбарларини турли хил кенгаш ва мажлислар билан камроқ овора қилишга, камроқ қоғозбозлик қилишга ҳаракат қилмоқдамиз.

Шу билан бирга биз Ўзбекистон КП Марказий Комитети олдига шу соҳадаги бир неча масалаларни қўйиб ўтмоқчимиз. Бизнингча қарорлар сони камайтирилиши керак. Турли масалаларга доир маълумотлар ва ахборотларнинг камайтириш тўғрисида ҳам ўйлаб кўриш лозим.

Кейинги вақтларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрларни топширилган иш учун юксак масъулиятни сезиш руҳида тарбиялаш соҳасида талайгина ишлар қилди. Бироқ ижрони текшириш бўш уюштирилганлиги орқасида баъзи министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари интизомсизлик қилмоқдалар ва, ҳатто, юқори органларнинг қарорларини бажармаслик даражасига қадар бориб етмоқдалар.

Мана бир мисол. 1964 йил июнда республика Министрлар Совети суғоришни яхшилаш ва экин майдонларини кенгайтириш тўғрисида Тошкент области бўйича махсус қарор қабул қилган эди. Жуда катта афсуски, сув хўжалиги, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш ва етиштириш билан шуғулланувчи ўша вақтда мавжуд бўлган министрликлар ҳам, лойиҳалаш институтлари ҳам бу қарорни бажармадилар. Министрлар Совети эса, бу қарорнинг барбод қилинишида айбдор бўлган кишиларни жавобгарликка тортишни нима учундир зарур, деб ҳисобламади.

Мана, ниҳоят бир йил ўтгандан кейин Марказий Комитет бу масалани яна кўриб чиқишга ва республика Министрлар Совети билан биргаликда қарор қабул қилишга мажбур бўлди. Бу қарорда Чорвоқ сув омборидан сув оладиган янги ерларни ўзлаштиришга алоҳида эътибор берилди.

Шу давр ичида иш бирмунча жонланди-ю, аммо, тайёргарлик ишлари умуман уюшқоқсизлик билан олиб борилмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети мазкур қарорни бажариш учун жавобгар бўлган министрликлар ва идораларга нисбатан талабчанликни оширишлари керак.

Республикада катта ишлар олиб бораётган, фан ва практикани қимматли кашфиётлар билан бойитаётган талайгина илмий-тадқиқот институтлари бор. Аммо, биз барча тадқиқот институтларимиз ва конструкторлик ташкилотларимизнинг зўр бериб, улар ихтиёрига бериб қўйилган имкониятлардан ва ўз кучларидан тўла фойдаланиб ишлашига эришганимизча йўқ.

Машинасозлик давлат конструкторлик бюроси тузилганига етти йил бўлди. Аммо, ишлаб чиқарувчилар бу бюродан реал ёрдам кўрмаётирлар. Маҳаллий органларга қарам бўлмаган баъзи тадқиқот институтлари лозим даражада фойда келтириб ишлаётгани йўқ. Бутуниттифоқ темир йўл илмий-тадқиқот институтининг Ўрта Осиё филиалида худди шундай аҳвол вужудга келган.

Бу фактлар институтлар ва конструкторлик бюроларидаги бошланғич партия ташкилотларининг фаолиятини яхшилаш, илмий кадрларни ўзига нисбатан талабчанлик ва халқ ҳамда партия олдида масъулиятни сезиш руҳида тарбиялаш соҳасида биз ҳали барча чораларни кўрмаётганимиздан далолат беради.

Яқинда бўлиб ўтган партия конференциялари пойтахт областидаги 100 минг кишилик коммунистлар армиясининг бирлигини, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитети теварагида жипслашганлигини яна бир карра янги куч билан намойиш қилди.

Область меҳнаткашлари Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVII съездини куч-қувват ва ижодий ғайратга тўлиб-тошган ҳолда муносиб кутиб олдилар. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш бўйича икки ойлик топшириқ муддатидан илгари бажарилди. Қишлоқ хўжалик ходимлари чорвачилик маҳсулотлари етиштириш квартал планининг муваффақиятли бажарилишини таъминлайдилар, улар чорва моллари қишловини муваффақиятли тугалламоқдалар ва кўклам экиш кампаниясига тайёргарликни қизитиб юбордилар.

Партиянинг яратувчилик планларидан илҳомланган, КПСС XXIII съездига тайёргарлик туфайли омманинг сиёсий ва меҳнат активлигини кенг қизитаётган, хўжалик ва маданий қурилишга партия раҳбарлигини бутун чоралар билан такомиллаштираётган область партия ташкилоти область халқ хўжалигини янада равнақ топтириш учун барча зарур чораларни кўради. **(Қарсаклар).**

Ўзбекистон Фанлар академиясининг президенти **О. С. Содиқов** айтдики, Ўзбекистонда 177 та илмий тадқиқот институти ва олий ўқув юртлари барпо этилган бизнинг республикамизда юқори малакали илмий ходимлар ўсиб етишди. Республикада 16 минг олим ишламоқда. Уларнинг куч-ғайрати энг актуал проблемаларни ишлаб чиқишга, коммунистик қурилишнинг улкан вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш манфаатлари йўлидан фан ва техника тараққиётини янада ривожлантиришга қаратилган.

Физика-математика, биология ва химия фанлари соҳасидаги назарий тадқиқотлар академия фаолиятида муҳим ўрин эгалламоқда. Бу тадқиқотлар мавжуд материаллар, технология процесслари, энергия манбалари, замонавий ҳисоблаш техникаси негизида ишлаб чиқариш процессларини кенг кўламда автоматлаштиришни ривожлантириш учун қилинадиган ўзгаришлар методларини, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ҳар томонлама интенсивлаштириш усулларини такомиллаштириш ва уларни принципиал жиҳатдан янги форма ва усулларини топиш соҳасида ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Тўрт йил мобайнида академия институтлари юздан ортиқ тадқиқотни ишлаб чиқаришда фойдаланиш учун топширдилар. Жумладан гоят софчала ўтказгич материалларни ишлаб чиқаришнинг янги схемаси ишлаб чиқилди. Чигит тукини тозалайдиган машиналар яратилиб, синаш учун топширилди. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда бу машиналардан фойдаланиш халқ хўжалигига қўшимча равишда 130 миллион сўм даромад беради. Олимларимиз ишлаб чиқаришни контроль қилишни автоматлаштиришга, маҳсулот сифатини яхшилашга ёрдам берувчи бир қанча радиизатоп приборлар яратишди. Янги турдаги ўғитлар қишлоқ хўжалигида муваффақиятли қўлланилмоқда. Гидротехника қурилиши учун керакли цементнинг янги маркаси яратилди, ғоят самарали шифобахш препаратлар ишлаб чиқилди.

Бутун Ўзбекистон Коммунистик партияси билан бирга, деди Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари **Қ. Камолов,** Қорақалпоғистон партия ташкилоти ҳам сон жиҳатдан ўсиб, ғоявий ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди. Партия ташкилотлари ташкилотчилик ва идеология ишлари савиясининг оширилганлиги автоном республика халқ хўжалиги билан маданиятини ривожлантиришга ижобий таъсир ўтказди.

Янги беш йиллик план юзасидан партия XXIII съезди Директивалари лойиҳасида умумиттифоқ меҳнат тақсимотида Қорақалпоғистонга шоликорликнинг йирик районларидан бири бўлиб қолишдек яна бир шарафли вазифа топширилганлигидан автоном республика меҳнаткашлари фахрланмоқдалар. Қўриқ ерларни ўзлаштириш бошлаб юборилди. Янги шоликор совхозлар барпо этилди, замонавий посёлкалар қад кўтарди, асфальт ётқизилган шох йўллар электр линиялари, йирик сув тақсимлаш ва коллектор оқова шохобчаси қурилди. Шоликорликни ривожлантириш суръатларини янада кучайтириш учун бу ишдаги нуқсонларни тугатиш, ерларни инженерлик-мелиорация жиҳатдан ўзлаштиришдаги қолоқликка барҳам бериш лозим.

Автоном республика коммунистлари ва барча меҳнаткашлари янги беш йиллик план юзасидан КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳасини зўр активлик билан муҳокама қилмоқдалар. Улар фойдаланилмаётган резерв ва имкониятларни қидириб топиб, ишга солмоқдалар, юксак социалистик мажбуриятлар олмоқдалар.

Эндиликда фақат қишлоқ хўжалигига эмас, шу билан бирга газ, нефть, химия, энергетика, кончилик саноати ва индустриал бинокорлик тармоқлари тез ривожланаётган йирик саноат зонаси — Бухоро области ҳам халқ хўжалигининг турли тармоқларида республикамиз катта муваффақиятларга эришганлигининг мужассам далилидир, деди Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари **Қ. Муртазоев** — ноёб газ кони очилганлиги, газ ва нефть чиқариш жадал суръатлар билан ўсиб бораётганлиги Бухоро областини мамлакатнинг йирик газ чиқариш районларидан бирига айлантириб қўйди.

Область колхозчилари, совхоз ишчилари, мутахассислари бутун партия ташкилоти партия билан ҳукуматнинг зўр ғамхўрлиги ва кун сайин бериб турган ёрдамига амалий иш билан жавоб бериб, ҳисобот даврида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча тармоқларини юксалтириш соҳасида анчагина иш қилдилар.

КПСС Марказий Комитети октябрь, март ва сентябрь Пленумларининг қарорлари, бир томондан, экономика ва маданиятни янада ривожлантириш учун, халқ хўжалигига партия раҳбарлигини яхшилаш учун ғоят қулай шарт-шароит яратаётган бўлса, иккинчи томондан, бу қарорлар бизнинг зиммамизга тағин ҳам кўпроқ масъулият юклайди, энг муҳими ҳам ана шудир. Бухоро область партия ташкилотининг диққат-эътибори ҳозир хотиржамлик ва карамчилик кайфиятларига қарши курашишга, давлатдан олиниб, халқ хўжалигининг бирон-бир тармоғига сарфланган маблағларнинг ҳар бир сўми иложи борича тезроқ ўзини қоплаши учун курашга қаратилгандир. Ҳозир ҳамма нарса область партия комитетининг партия ташкилотлари куч-ғайратини олдимизда турган вазифаларни бажаришга қанчалик омилкорлик ва оперативчилик билан йўллаб туришига боғлиқдир.

Мактаб-интернатимизнинг партия ташкилоти, дейди Урганчдаги мактаб-интернат директори **М. Ёқубова,** бутун педагоглар коллективи ўзининг амалий фаолиятида комсомол ва пионер ташкилотларига катта эътибор бермоқда. Ҳар бир пионер ва комсомолга бериб қўйилган конкрет топшириқлар бор. Дружиналар совети ва комсомол комитети бу топшириқларнинг бажарилишини контроль қилиб туради.

Умумий ўрта таълимни тугалламоқ учун турли фанлардан дарс берувчи кўпгина ўқитувчилар керак. Ҳозирнинг ўзида ҳам областда чет тиллар, физика, математика, физкультура, ашула, расм чизмакашликдан дарс берадиган ўқитувчилар етишмаяпти. Урганчдаги педагогика институтида чет тиллар факультети, физкультура факультети очиш ва институтнинг илгариги физика-математика факультетини яна тиклаш масаласини ҳал қилиш керак.

Бу беш йилликда, дейди Ўзбекистон ССР Қурилиш министри **С. И. Иброҳимов,** республика Қурилиш министрлиги ўзи бажарадиган ишлар ҳажмини икки баравар кўпайтириши керак. Қурилишни индустрлаштириш даражасини оширмай туриб, уни тўла йиғма блоклар, конструкциялар ва заводда тайёрланган деталлардан кенг фойдаланиб, бажариладиган комплекс монтаж ишларига айлантирмай туриб, бундай ўсишга эришиб бўлмайди.

Айрим объектларни поток усулида қуришдан шаҳарларни квартал-квартал қилиб қуришга ва айрим саноат комплексларини қуришга ўтиш асосан амалга оширилади.

Бинокорларнинг меҳнат унумдорлигини ошириш — бизнинг энг муҳим вазифамиз. Биз меҳнатни илмий асосда ташкил этишни кенг жорий қилмоқчимиз, хўжалик ҳисобида ишлайдиган комплекс бригадаларни кўпайтирмоқчимиз, бу йўлда бир қанча чораларни амалга оширмоқчимиз. Шуларнинг ҳаммаси капитал маблағлардан энг самарали фойдаланишга, янги қувватларни тезроқ ишга туширишга, уй-жой биноларини бошқа объектларни камроқ куч ва маблағ сарфлаб, қисқа муддатларда қуриб битказишга, қурилиш сифатини оширишга имкон беради.

Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари **С. Н. Усмонов** сўзга чиқади. Республика партия ташкилоти ўз съездига ташкилий жиҳатдан мустаҳкам бўлиб, ғоявий жиҳатдан чиниқиб ва коммунистик қурилишнинг янги тажрибаси билан бойиган ҳолда келди, — деди у, — Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ҳисобот давридаги фаолиятига бизнинг фикримизча мана шу позициядан қараб баҳо бериш керак.

Ўртоқ Усмонов колхоз ва совхозларда иқтисодий ишларни яхшилаш масалаларига тўхталиб ўтади.

Партиянинг хўжаликка раҳбарлик қилиш услуби ва методларини такомиллаштириш ишида, — дейди у, — бир қанча ҳал этилмаган проблемаларга дуч келмоқдамиз. Ишлаб чиқаришни илмий ташкил этиш асосларини кўрсатиб берувчи мақолалар марказий матбуотда босилиб турибди. Аммо, афсуски, бу мақолаларда фақат саноат соҳасидаги масалалар кўтарилмоқда. Қишлоқ хўжалиги соҳасида эса битта ҳам тадқиқот йўқ. Олий ўқув юртларида кадрлар тайёрлашнинг аҳволи қандай? Аслини олганда, бизнинг олий ўқув юртларимиз ишлаб чиқаришни бошқариш асосларини тузук ўргатмаётирлар ёки бутунлай деярлик ўргатмаётирлар. Бизнинг фикримизча, республика ва Иттифоқ Олий таълим министрликлари халқ хўжалигини бошқаришни илмий ташкил этиш курсини мумкин қадар тезроқ тузиб чиқиб, бу курсни барча олий ўқув юртларида ўқитишни ташкил этишлари лозим. Институтлар қандай касбдаги мутахассисларни тайёрлаётганлигидан қатъий назар, уларнинг ҳаммасида шундай курс ўқитилиши керак.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **Р. Х. Абдуллаева** республика ёшларининг ажойиб ишлари ҳақида гапириб берди. Ўзбекистон комсомоли ҳамиша партия билан ёнма-ён туриб, унинг ҳар қандай топшириғини шараф билан бажариб келди. Республика комсомол ташкилоти аъзоларининг ярмидан кўпроғи бевосита халқ хўжалиги тармоқларида ишламоқда. Ўзбекистондаги ҳар уч механизаторнинг бири комсомоллардан, ҳар тўрт ўқитувчининг бири ҳам комсомоллардандир.

Техника тараққиёти учун, юқори сифатли маҳсулот чиқариш учун, етти соатлик топшириқни олти соатда бажариш учун кураш, механизатор кадрлар тайёрлаш, зарбдор қурилишларда ишлаш, қўриқ ерларни ўзлаштириш — мана шуларнинг ҳаммаси республика комсомол ташкилоти ишининг ажралмас қисми бўлиб келмоқда.

Ўзимизда бўлган яхши хислатлар ва фазилатларнинг ҳаммасига доно устозимиз ва раҳбаримиз — партия туфайли эришдик. Лекин ишларимизда камчиликлар ҳали оз эмаслигини биламиз. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳисобот докладида бу ҳақда жуда тўғри гапириб ўтилди. Комсомол Марказий Комитети, область, шаҳар, ва район комсомол комитетлари ҳар бир комсомол ташкилотининг, ҳар бир комсомолнинг активлигини ҳали ҳам юқори даражага кўтара олганлари йўқ. Ёшларнинг айрим категорияларини тарбиялашда катта камчиликлар бор.

Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари **Ф. Ш. Шамсуддинов** съездга Фарғона областининг меҳнаткашлари етти йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажарганликларини маълум қилди. Етти йил ичида саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми 76 процент ўсди. Область пахтакорлари етти йилликнинг охирги йилида Ватанга 502 минг тонна пахта бердилар. Областимиз колхоз ва совхозлари давлатга пилла, мева, узум, сабзавот, картошка, сут, жун ва тухум сотиш юзасидан ўз зиммаларига олган мажбуриятларини бажардилар.

Транспорт, савдо, алоқа, меҳнаткашларга коммунал-маиший хизмат кўрсатиш соҳасида ҳам бир мунча муваффақиятлар қўлга киритилди.

Бошланғич партия ташкилотларида бўлиб ўтган ҳисобот ва сайловлар, район, шаҳар ва область партия конференциялари партия ташкилотларининг етуклиги ва ишчанлигини қўйилган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишни амалда таъминлашга қодир эканликларини кўрсатди.

Ўртоқ Шамсуддинов халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида партия раҳбарлигини янада яхшилаш зарурлигига эътиборни жалб қилиб ўтади.

Денов район меҳнаткашлари партия ва ҳукуматнинг доимий ёрдамига таяниб, дейди Денов район партия комитетининг биринчи секретари **Э. Мавлонов,** экономика ва маданиятни юксалтиришда кейинги йилларда бир мунча муваффақиятларга эришдилар. Қишлоқ хўжалик меҳнатчилари ҳам яхши меҳнат қилдилар. Пахтакорлар Ватанга 74 минг тонна, яъни пландагидан 6 минг 500 тонна кўп пахта бердилар. Умуман районда «оқ олтин» ҳосилдорлиги 36 центнерга етказилди.

Шуни эътироф қилиш керакки, дейди нотиқ, районимиз пахта ва бошқа экинлардан йил сайин мўл ҳосил олаётганлигига қарамай, биз далаларнинг унумдорлигини оширишдаги ҳамма имкониятлардан ҳали ҳам тўла фойдаланаётганимиз йўқ. Чорвачиликка раҳбарлик қилишда катта камчиликлар бор. Унинг маҳсулдорлиги кам, маҳсулоти қимматга тушмоқда. Партия ҳисобот сайлов йиғилишларида, район партия конференцияларида ва партия активларининг йиғилишларида беш йиллик план Директивалари лойиҳаси муҳокама қилинди, ўшанда биз мана шу нуқсонларнинг ҳаммасини анализ қилиб, уларни тугатиш йўлларини белгилаб олдик.

Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони, генерал-полковник **Н. Г. Ляшченко** сўз олади.

Коммунистик партия Совет ҳукумати, бутун совет халқи, — дейди у, — Америка агрессорлари ва бошқа агрессорларнинг хатарли ҳарбий иғвогарликлар ва авантюралар қилаётганликларини кўриб, мамлакатимизнинг ҳарбий қудратини ҳар томонлама янада мустаҳкамлаш, Совет Қуролли Кучларининг жанговар шайлигини ва жанговар қобилиятини ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар. Шу ғамхўрлик туфайли Совет Армияси ва Флоти жаҳоннинг ҳеч бир армиясида бўлмаган жанговар воситаларга ҳозир эга бўлиб турибди. Қитъалараро, глобал ракеталаримизнинг бениҳоя зўр кучи совет халқимизнинг тинч меҳнатини бузишга ва бизнинг еримизга ҳамла қилишга уринганларнинг ҳаммасини емириб ташлай олади ва қудратли бўрон бўлиб шипириб ташлай олади.

Қуролли кучлар сафида олиб бориладиган идеология ишининг аҳамияти янги шароитда кўп марталаб ошди. Округ ҳарбий қисмларининг партия, комсомол ташкилотлари партия талабларини бажариб, ёшлар орасида катта тарбиявий иш олиб бормоқдалар. Коммунизм идеаллари руҳида тарбияланган жангчиларимиз ўз бурчларини муносиб равишда шараф билан бажармоқдалар, ўзларининг сиёсий хушёрликларини оширмоқдалар, жанговар маҳоратларини, ҳарбий интизомни ва жанговар тайёргарликни такомиллаштирмоқдалар.

Андижон область Ленин районидаги Ильич номли колхоз комплекс механизациялаштирилган пахтачилик бригадасининг бошлиғи **М. Дадажонов**нинг нутқини съезд делегатлари зўр эътибор билан тингладилар.

Ўтган йили бригадамизда, — ҳар гектар ердан планда мўлжалланган 29 центнер ўрнига 35,5 центнердан пахта етиштирилди, — деди у. Ҳосилнинг 92 проценти машинада териб олинди. Бундай натижаларга техникадан кенг фойдаланиш туфайли эришилди. Пахта етиштиришдаги ҳамма ишлар механизациялаштирилди.

Ўтган йили М. Дадажонов «Ўзбекистон» маркали тўрт қаторли пахта териш машинасини синаб кўришга муяссар бўлди ва унинг ёрдамида 384 тонна пахта териб берди.

Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари **Б. Раҳимов** минбарга чиқади. Хоразмнинг экономикаси ва маданияти тўхтовсиз юксалиб ва ривожланиб бормоқда, дейди у. Область саноати етти йиллик планни муддатдан олдин бажарди. Капитал қурилиш суръатлари тўхтовсиз ошиб бормоқда. Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотининг ҳамма турларини етиштириш соҳасида етти йиллик топшириқлари ортиғи билан бажарилди.

Шонли пахтакорларимиз айниқса 1965 йилда катта муваффақиятларга эришдилар. Етти йил мобайнида пландагидан 303 минг тонна кўп «оқ олтин» етиштирилди. Пахтанинг сифати ҳам яхшиланди, унинг ҳосилдорлиги эса ўрта ҳисобда 35 центнерга етказилди.

Эндиликда область, шаҳар ва район партия комитетлари жонли ташкилотчилик ва идеология ишлари билан кўпроқ шуғулланмоқдалар, бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини оширишга эришмоқдалар, партия ва давлат интизомини зўр бериб мустаҳкамламоқдалар. Экономиканинг аҳволини анализ қилиш натижасида, дейди нотиқ, бир қанча масалаларни қўйиш зарур бўлиб қолмоқда. Бизнинг фикримизча, бу масалалар кечиктирмай ҳал қилиб берилиши керак.

Суғориш билан мелиорацияни айни бир вақтда ривожлантириш зарурлиги КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорида уқтириб ўтилди. Шунга асосланиб, биз олимларимиз олдига бир қанча жиддий талаблар қўямиз. Улар бир қанча масалаларга доир табақалаштирилган тавсияларни шу вақтгача ишлаб берганлари йўқ. Масалан, ирригация шохобчалари билан коллектор — зовурлар ўртасида тўғри нисбатлар қандай бўлиши лозимлиги аниқ эмас, ер ости сувларини қай даражада пасайтириш энг яхши самарали бўлиши ҳам белгилаб берилгани йўқ. Область пахтакорлари ернинг шўрини ювиш учун сарфланадиган сувнинг илмий жиҳатдан асосланган нормаси қандайлигини билмайдилар. Турли зоналарнинг конкрет хусусиятларини ҳисобга олиб ҳар қайси зона учун пахтачиликни чинакам илмий системасини ишлаб чиқиш пайти келди. Республика Госплани ва тегишли министрликлар Хоразм областида саноатни тағин ҳам рационалроқ жойлаштириш ва областнинг хом ашё ҳамда меҳнат ресурсларидан тағин ҳам рационалроқ фойдаланиш имкониятларини ўрганиб чиқишлари лозим.

Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашлари қатори Тошкент тўқимачилари ҳам, дейди Тошкент тўқимачилик комбинати партия комитетининг секретари **А. М. Пивкина,** етти йиллик планни бажаришга муносиб ҳисса қўшдилар. Ялпи маҳсулот ҳажми бўйича белгиланган топшириқ ошириб бажарилди. Пландан ташқари неча юзлаб тонна ип, неча ўн миллион метр газлама тайёрлаб берилди. Меҳнат унумдорлиги плани ошириб бажарилди.

Комбинат партия ташкилоти коллективнинг куч-ғайратини КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларини амалда бажаришга йўналтирмоқда.

Партия ташкилоти коммунистлар билан комсомолларнинг ғоявий-назарий тайёргарлигига кўп эътибор бермоқда.

Ҳозир бутун комбинат коллективи беш йиллик план юзасидан Директивалар лойиҳасини диққат-эътибор билан ўрганмоқда, тўқимачилар ўз таклифларини ўртага ташламоқдалар. Бўлиб ўтган йиғилишларда комбинатдаги айрим участкалар ва цехларнинг нима сабабдан орқада қолаётганлиги ҳақида, қандай қилиб социалистик мажбуриятларни яхшироқ бажариш, ишлаб чиқаришни планлаштиришнинг янги шартларига ўтиш учун тайёргарлик кўриш, қандай қилиб ишлаб чиқариш фондларидан самаралироқ фойдаланиш, маҳсулот сифатини ошириш тўғрисида астойдил ва ошкора гаплашиб олинди.

Сирдарё область Киров район партия комитетининг биринчи секретари **К. Исҳоқов** ўз нутқини халқ хўжалигининг барча участкаларида партия ташкилоти таъсирини ошириш масалаларига бағишлади.

Район партия комитети, деб таъкидлайди у, ташкилий-партиявий ва партиявий-сиёсий ишлар масаласига жиддий эътибор бериб, бу масалаларни хўжалик ва маданий қурилиш вазифалари билан узвий равишда боғлаб ҳал қилмоқда.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри **Н. Ж. Худойбердиев** ўз нутқида ҳисобот даврида республика қишлоқ хўжалигида кўпгина ютуқларга эришилганлигини таъкидлади. Етти йилликнинг ва айниқса 1965 йилнинг якунлари буни жуда яққол кўрсатиб турибди.

Бироқ, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришидаги бир қанча тармоқлар ҳали ҳам зарар кўрган ҳолда ишламоқда. Сут ва гўшт берадиган чорвачиликни биринчи галда шулар жумласига киритиш лозим. Чорва моллар туёғи ҳаддан ташқари секин кўпаймоқда, наслчилик иши ва ветеринария хизмати кўрсатиш тузукроқ йўлга қўйилмаган, зарур даражада ем-хашак базаси яратилмаган. Пахтачиликда кўпгина фойдаланилмаган резервлар бор. Бир қанча колхоз ва совхозлар ҳали ҳам паст ҳосил олиб келмоқда. Илмий жиҳатдан асосланган тўғри алмашлаб экишни жорий этиш ва ўзлаштириб олиш масаласи ҳанузгача ҳал бўлмай турибди. Қишлоқ хўжалигида меҳнат унумдорлигининг ошиши мутлақо етарли даражада эмас. Ерлардан фойдаланишда, минерал ўғитлар ва бошқа химиявий дориворларни ишлатишда катта камчиликлар бор.

Сўнгги вақтларда қишлоқлардаги капитал қурилиш ишларининг аҳволи бирмунча яхшиланди. Бироқ, маданий маиший ва коммунал объектларни қуриш планлари ҳали ҳам бажарилаётгани йўқ, айрим қурилишларнинг сифати паст бўлмоқда. Бинокорларга барча материалларни ва ускуналарни ўз вақтида етказиб бериш зарур. «Узсельхозтехника» бирлашмаси раҳбарлари бу ишни тартибга солиш учун кескин чоралар кўришлари керак.

Кечқурунги мажлисда Марказий Комитетнинг ҳисобот доклади юзасидан резолюция ишлаб чиқувчи комиссия сайланди.

Съезд ўз ишини давом эттиради. (ЎзТАГ).

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ БИРИНЧИ ЙИЛИ ТОПШИРИҒИНИ МУДДАТИДАН ОЛДИН БАЖАРАМИЗ

(Боши биринчи бетда).

ҚУРИЛИШ, БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИ САНОАТИ ВА ШАҲАР ХЎЖАЛИГИ

Қурилиш ва монтаж трестлари ҳамда бошқармалари, лойиҳалаш институтлари, бинокорлик материаллари ва конструкциялари саноати корхоналари, шаҳар хўжалиги ташкилотлари жонажон Коммунистик партиянинг XXIII съездини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўриб, янги беш йилликнинг биринчи йили планини муддатидан илгари бажариш мақсадида зиммаларига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олдилар.

Биринчи квартал пудрат ишлари планини 28 мартгача бажариш ва қўшимча 500 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини адо этиш. Умумий сатҳи 72 минг квадрат метр бўлган уй-жой майдони, 940 ўринли болалар боғчалари, Тошкент ёғ-мой комбинатида маргарин, саломасс ва майонез ишлаб чиқарувчи қувватларни фойдаланишга топшириш, шаҳар саноати корхоналарида 1966 йилда ишга туширилиши планлаштирилган ишлаб чиқариш қувватларини муддатидан илгари фойдаланишга топширишни таъминлаш.

Асосий ишлаб чиқариш фондларини ишга тушириш ва капитал маблағларни ўзлаштириш йиллик планини 28 декабргача бажариш.

Уй-жой майдонларини фойдаланишга топшириш йиллик планини 28 декабргача адо этиш ва пландагидан ташқари 10 минг квадрат метр уй-жой қуриш.

Мактаб қурилиши йиллик планини 25 декабргача, тўққиз ойлик планни эса август ойида адо этиш, ҳаммаси бўлиб 7804 ўринли мактабларни, уларда янги ўқув йилида машғулотлар бошланишини таъминлаш мақсадида, 20 августгача тахт қилиб қўйиш.

Ҳар бир болалар боғчасининг муддатидан илгари ишга туширилишини таъминлаш, мактабгача болалар муассасалари қуриш йиллик планини 5 декабргача адо этиш.

Пудрат бўйича қурилиш-монтаж ишлари йиллик планини 25 декабргача бажариш ва йил охиригача ками билан 2,1 миллион сўмлик қўшимча иш бажариш.

Қурилишда меҳнат унумдорлигини пландагига қараганда 0,5 процент ошириш.

Материаллардан рационал фойдаланиш, қурилиш-монтаж ишлари сифатини яхшилаш, йилига 850 минг сўмлик иқтисодий фойда берадиган ками билан 600 та рационализаторлик таклифини жорий қилиш ҳисобига қурилиш-монтаж ишлари таннархини топшириқдагига қараганда 0,2 процент камайтириш.

Ками билан 500 тонна металл, 2200 тонна цемент, 600 кубометр ёғоч-тахта материаллари тежалади.

Асосий бинокорлик машиналаридан фойдаланиш директив нормалардагига қараганда 1,5 процент орттирилади.

Ками билан 4 минг бинокорга қурилиш касблари ўргатилади ва уларнинг малакаси оширилади.

Объектларни қуриш муддати қисқартирилади. Уй-жойларни қуришнинг ўртача муддати эришилганига қараганда 10 кун камайтирилади. Катта йиғма темир-бетон элементлари тайёрлаш ва улардан 9, 12 қаватли уйлар каркасларини монтаж қилиш ўзлаштирилади. Йирик объектлар қурилишида тармоқ планлаштириш ва ишлаб чиқаришни бошқариш жорий қилинади. Янги техника ва илғор иш методларини жорий қилиш юзасидан белгиланган план 1 декабргача бажарилади.

Қурилиш сифати, техника даражаси ва маданияти ошади, ками билан объектларнинг 75 процентини яхши ва аъло баҳолар билан фойдаланишга топшириш таъминланади.

16,6 минг квартирани газлаштириш ва 72 километр газ тармоқлари қуриш йиллик плани 28 декабргача бажарилади.

Лойиҳалаш-қидирув ташкилотлари ходимлари 1967 йил қурилиши учун техника ҳужжатларини 25 августгача тахт қилиб қўйиш мажбуриятини олдилар.

Бинокорлик материаллари саноати, қурилиш индустрияси корхоналари ва ёғочсозлик заводлари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини 29 декабргача адо этадилар.

Меҳнат унумдорлигини ошириш плани 1 процент ортиғи билан бажарилади. Пландагидан ташқари 530 минг сўмлик маҳсулот, 5 минг кубометр йиғма темир-бетон конструкциялари, 750 минг дона ғишт, 1,5 минг квадрат метр пардозлаш плиталари, 1,5 минг квадрат метр ганч плита ва панеллари, 50 тонна керамика трубалари, 3 минг квадрат-метр толь, 80 минг сўмлик металл конструкциялари ва асбоб-ускуналари ишлаб чиқарилади. 1-ёғочсозлик заводида ёғоч қипиқдан плиталар тайёрлаш ўзлаштирилади.

Ҳар бир сўмлик товар маҳсулоти ишлаб чиқариш учун кетадиган харажатни ярим процент камайтиришга эришилади.

Ишлаб чиқарилаётган ғишт, дурадгорлик, темир-бетон ва бошқа буюм ҳамда конструкциялар сифатини яхшилаш таъминланади. Йўл, ирригация шохобчалари қурилиши, кўкаламзорлаштириш ва бошқа ободонлаштириш ишлари турлари йиллик плани 25 декабргача адо этилади. 1,3 миллион квадрат метр йўл ҳамда тротуарларга асфальт ётқизилади, Богдан Хмельницкий ва Энгельс кўчалари, Саперная майдонини реконструкция қилиш тугалланади, 1,3 миллион дона дарахт кўчатлари ва ихота буталар ўтқазилади, кўчатзорлар майдони 103 гектар кенгайтирилади, гулхона ва теплицалар майдони икки баравар кенгайтирилиб, 8 минг квадрат метрга етказилади.

Уй-жой фондини капитал ремонт қилиш йиллик плани 15 декабргача, бошқа барча объектлар бўйича 25 декабргача бажарилади. Ремонт ишлари таннархи 1,5 процент камайтирилади ва пландагидан ташқари 30 минг сўмлик фойда олинади. Ремонт қилинган объектларнинг 85 проценти гарантияли паспортлар билан топширилади.

МАИШИЙ ВА САВДО ХИЗМАТИ КЎРСАТИШ

Савдо, умумий овқатланиш, аҳолига маиший хизмат кўрсатувчи корхоналар тармоғини кенгайтириш плани 15 декабргача бажарилади. Магазинларда ишчи ўринлари 550 тага кўпайтирилади. 3 минг ўринли 50 та умумий овқатланиш корхонаси қурилади, 2 та уй кухняси, 2 та маиший хизмат кўрсатиш комбинати барпо этилади.

Савдо ходимлари чакана товар обороти йиллик планини 30 декабргача бажариш ва топшириқдагидан ташқари 3,5 миллион сўмлик озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат товарлари сотиш мажбуриятини олдилар. 35 магазин ихтисослаштирилади. 36 магазинда савдо хизмати кўрсатишнинг прогрессив формалари жорий қилинади. 1400 савдо ходими ўз малакасини оширади. Совуқ ичимликлар, мороженое, сабзавот ва мевалар билан савдо қилувчи майда чакана савдо точкалари сони 1500 тага етказилади.

Аҳолини қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлаш кескин яхшиланади. Сабзавот, мевалар ва картошка тайёрлаш, қайта ишлаш ва жойлаштириш плани 15 декабргача бажарилади.

Умумий овқатланиш корхоналари ходимлари товар обороти планини муддатидан илгари 28 декабргача бажариш ва пландагидан ташқари 700 минг сўмлик маҳсулотни реализация қилиш мажбуриятини олдилар. Бундай корхоналарнинг ўзида тайёрланилган маҳсулот ҳажми аҳолига сотиладиган умумий маҳсулотнинг 72,6 процентигача етказилади, сабзавот, балиқ, сутдан тайёрланадиган арзон таомлар миқдори тайёрланаётган таомлар умумий ҳажмининг 45 процентига етказилади.

30 ошхона ва кафе ярим фабрикатлар билан ишлашга ўтказилади.

Маиший хизмат кўрсатиш корхоналари коллективлари меҳнаткашларга хизмат кўрсатишни яхшилаш, маиший хизматнинг ками билан 10 та янги хилини ўзлаштириш, ишнинг жуда ҳам сифатли бўлиши учун курашга қарор қилдилар.

Ушбу социалистик мажбуриятлар Тошкент шаҳар саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, савдо, алоқа ва шаҳар хўжалиги ташкилотлари меҳнаткашлари йиғилишларида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 06217. ИНДЕКС 64969 Г—1067